

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izhaja vsak četrtrek - Posamezna številka 15 din - LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 300 din, četrtletna 150 din; plačljiva je vnaprej - Za inozemstvo 1200 din oziroma 4 ameriške dolarje - TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici - Komunalni banki v Novem mestu šte. 606-70/3-24

Štev. 45 (555)

Leto XI.

NOVO MESTO, 10. NOVEMBRA 1960

UR. ... - Glavni in odgovorni urednik Tone Gošnik - NA ... A IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg št. 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal Novo mesto 33 - TELEFON uredništva in uprave št. 127 - Nenanorjenih rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA Casopisno podjetje «Delo» v Ljubljani

Ustvarjalni amaterizem morajo občinski ljudski odbori bolj podpreti

Sobotna četrta redna skupščina Svobod in prosvetnih društev našega okraja (trajala je ves dan v Dolenjskih Toplicah) bo ostala zapisana v lokalni zgodovini razvoja kulturno-prosvetnega dela kot prelomnica odličnega pomena. Bila je tehten, pošten in pomemben obračun dela v zadnjem letu, ali, kot jo je ocenil tajnik Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije tovariš Vinko Trinkaas:

«... po obravnavani problematiki je močno preseglja vse dosedanje skupščine in se že skozi njo kaže sad prizadevanj mladega, člana polnega okrajnega vodstva in občinskih svetov, ki so uspeli napraviti v prosvetnem življenju majhno revolucijo...» Naj podčrtamo na prvem mestu zanimivo analizo doseženih uspehov, načrtov in problemov, ki so jo za Svobode in društva v okraju podali širše osnovni referati: o »Vlogi in mestu Svobod in prosvetnih društev v našem družbenem življenju« je poročal Jože Bogovič, o »Estetskem izobraževanju in kulturni vzgoji v naših društvih, Tatjana Belopavlić, »Nekaj pogledov na dramsko dejavnost« je podal Matko Matjan, medtem ko je o »Glasbeni amaterski dejavnosti« poročal Jože Petančič. Vsebine poročil bomo zaradi aktualnosti vsaj v glavnih izvlečkih objavili v naslednjih številkah našega tednika, medtem ko v današnjem uvodniku seznanjamo bralce s potekom skupščine in z njenimi glavnimi ugotovitvami.

Po zadnjih podatkih je v okraju v 95 Svobodah in prosvetnih društvih 6008 oseb različenih poklicev in starosti, razen njih pa še 422 pionirjev, skupno torej 6430 članov. Na skupščini so jih zastopali 103 delegati (osem delegatov se skupščine ni udeležilo), razen njih pa so bili kot gostje navzoči tudi tajnik republiške zveze Svobod Vinko Trinkaas, predsednik okr. odbora SZDL Viktor Zupančič, podpredsednik OLO inž. Vilma Pirkovič, predstavnik kulturno-prosvetnega sveta okraja Karlovec ter gostje iz okrajnih zvez iz Ljubljane, Kranja in Murske Sobote.

Delo konference so prvi pozdravili toplički pionirji in predstavniki domačega prosvetnega društva »Maks Henigman«, nakar so tovariši Jože Bogovič, Tatjana Belopavlić,

vič, Matko Matjan in Jože Petančič prebrali svoja res analitična in nadvse zanimiva poročila. Misel osnovnega referata tov. Bogoviča, da

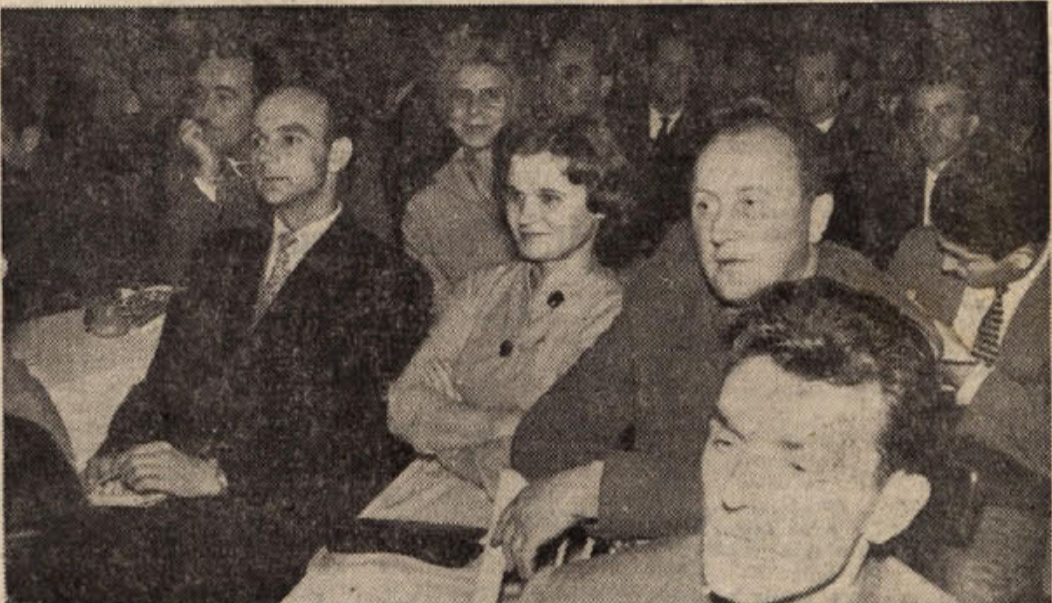
«... je osnovna naloga prosvetnih društev in Svobod razširati kulturo med naširje plasti naših ljudi,« je prevevala nato tudi delo štirih komisij, ki so podrobneje soočile vsebino referatov z življenjem in s problemi v društvih. V komisiji za organizacijska vprašanja, za izobraževalno delo, za dramsko umeštvovanje in glasbeno vzgojo so delegati in gostje dobili predstrelno večino nalog, ki so zdaj pred Svobodami in prosvetnimi društvami.

Splošna ugotovitev skupščine je, da smo v zadnjem letu v kulturno-prosvetnem delu dosegli pomemben napredek. Prav gotovo bi bil še večji, če ga ne bi tako občutno ovirale posledice dosedanje ekonomske nerazvitosti našega področja, saj je goste in delegate ob poročilih, kako boro malo finančnih sredstev so bila deležna društva in občinski svetilani in letos, preveval resničen sram pred razgaljenim dejstvom:

lani je bilo v okraju na razpolago za kulturno-prosvetno delo Svobod in prosvetnih dru-

št. 3.357.000 din, letos pa so občinski sveti do 1. avgusta dobili komaj 910.000 din. Lani je bilo za honorarje in nagrade na tem področju porabljenih 50.000 din ali povprečno 480 dinarjev na društvo(!), letos pa le 384 din na društvo. Vendar ni vedno ekonomska nerazvitost občine vzrok za mačehovske odnose do kulture in prosvete, kot je dejala tovarišica Pirkovičeva v pozdravu skupščini; rekla je namreč takole:

«... ne gre le za vprašanje gospodarske zaostalosti, temveč se za to firmo kaj rado skriva nezaznavanje za kul- (Nadaljevanje na 5. strani)

Delegati in gostje na četrti skupščini Svobod in prosvetnih društev novomeškega okraja, 5. novembra v Dolenjskih Toplicah

Inšpektorji poročajo

O delu, ki ga verjetno prav malo poznamo, pa vendarle zelo učinkovito vpliva na potrošnikov žep, zdravje in življenje

28. oktobra so odborniki ObLO Novo mesto poslušali poročila iz veterinarske inšpekcije ter sodnika za prekrške in o vseh poročilih živahno razpravljali. V sestavi bomo zajeli je najpomembnejše ugotovitve poročil inšpekcijskih organov. Veterinarska inšpekcija je letos preprečila prasičko kugo, ki se je pojavila v 15 krajih in 23 gospodarstvih. Kmetje so razumeli pomen odločilnega ukrepanja v takih primerih,

zato je mnogo manj težav kot nekdanj. To kužno bolezen prinašajo vsako leto prašiči, kupljeni na področju Kostanjevice, Ljubljane ter Bosne in Hercegovine. Zanimivo je, da jih tam kupuje novomeška mesarica, prav tja pa je naše prašiče prodajala Poslovna zveza. Z malo tesnejšimi stiki med obema podjetjema bi torej lahko preprečili nevarnost okužbe in hkrati gospodarsko škodo. Veterinarski organi ugotavljajo, da živim živalskega izvora posvečajo v prodajni mreži premalo pozornosti, saj so šrambe nečiste, izdelki kakovostno ne ustrezajo in so večkrat celo pokvarjeni.

Zaradi odločnega izvajanja uredb o prepovedi klanja telet se je letos stavež živine občutno zmanjšal. Kmetovalci so ne donosne vrste govede že zamenjali z boljimi sortami. Nastaja pa problem telet; primerov za vzrejo. Teh je dovolj, ni pa povpraševanja po njih. Stojišča v hlevih in državnih posestvih in pri kmetijskih zavoda so še polna, kmetovalci pa nimajo dovolj krme, zato so prisiljeni takšna teleta prodati. Kmetijske zadruge bi tu lahko naredile mnogo več. Pisali smo že o primeru Kmetijske zadruge v Škofljanu, ki je z majhnimi sredstvi uredila lepo pitališče. Izgovorj o po-

manjkanju investicij torej ne drže, zato naj se tudi druge zadruge lotijo tega vprašanja na enak način kot škocjanska. Problem telet, primerljiv za vzrejo, bo s tem odpravljen, hkrati pa se bo povečal dohodek in občini in razvila živinoreja, saj so zanj v novomeški občini pogoji zelo ugodni. Vse klavnice v občini so že zastarele, zato bo treba čim- (Nadaljevanje na 2. strani)

Predavanja Franca Kimovca in Bogdana Osolnika

Prejšnji četrtek popoldne je v Novem mestu predaval aktivni odborov SZDL tov. France Kimovec-Žita, sekretar glavnega odbora SZDL. Seznanil je poslušalce z nekaterimi glavnimi organizacijskimi vprašanji in spremembami, ki izvirajo iz novega programa in statuta SZDL.

Isti dan je ob 17. uri v nabito polni dvorani Doma ljudske prosvete govoril sekretar Sekretariata za informacije ZIS tovariš Bogdan Osolnik iz Beograda. Opisal je mednarodne dogodke zadnjega časa in posebej komentiral vzroke, zaradi katerih veselite vztrajajo na pozicijah hladne vojne. Tovariš Osolnik je odgovoril tudi na več vprašanj s področja znanje politike.

Nocoj: »ALI POZNAŠ SVOJ KRAJ?«

Drevi ob 20.30 bo v dvorani kina Krka v Novem mestu javna televizijska oddaja RTV Ljubljana: na vprašanja Kranjčanov »ALI POZNAŠ SVOJ KRAJ?« bodo tokrat odgovorjali predstavniki Novega mesta. Vodstvo oddaje prosi vse obiskovalce, da pridejo v dvorano že ob 20. uri, ker bo vhod zaradi televizijske prenosa predčasno zaprt. - Kdor ni dobil vstopnice, naj si ogle- dala zanimivo oddajo na televiziji!

Trebnje: rajonizacija kmetijstva

Svet za kmetijstvo trebanjske občine je v ponedeljek, 7. oktobra, pripravil gradivo za prihodnjo sejo ObLO, ki bo posvečena razvoju kmetijstva. Na seji so osvojili predlog rajonizacije kmetijstva in občini. V nižinskih predelih bo proizvodnja usmerjena v poljedel-

sko-živinorejsko smer, v višinskih pa v živinorejsko-sadjarjsko. Ker bodo v razvoj kmetijske proizvodnje lahko posegale le gospodarsko močne kmetijske zadruge, se bosta v občini razvili predvsem dve kmetijski središčni: eno v Mi- renski dolini, drugo v Temeniški dolini. Gospodarsko šibke zadruge se bodo v bodočnosti spopile z močnejšimi in krepke gospodarske enote z močnimi skladi. Kmetovalcev to ne bo prizadelo, saj bodo nove zadruge v vaških središčih ustanovljale svoje obrate, ki bodo kmetovalcem prav tako blizu, če ne še bolj kot dosedanje majhne zadruge. Strojni odseki, odseki za prodajo reprodukcijskega materiala in odkupne postaje na terenu bodo nudili kmetu vse, kar bo za sodobno obdelavo zemlje potrebno.

Na seji sveta so razpravljali tudi o odkupu lesa in o odsekih, ki pri zadržgah to službo opravljajo. Kot povsod so tudi pri njih lesni odseki vse preveč trgovsko usmerjeni. S predvideno reorganizacijo gozdarstva službe v nedržavnih gozdovih bodo zadruge postopoma razen skrbi za odkup lesa prevzele tudi skrbi za pravilno gospodarjenje in vzgojo gozdov. Odkupni odseki se morajo zato že zdaj počasi presmerirati tudi v pametno gospodarjenje v gozdovih nedržavnega sektorja.

Kmetijske zadruge v občini so v zadnjih letih močno povečale kmetijsko proizvodnjo.

19. in 20. novembra bo okrajna konferenca ZKS

V soboto, 19. novembra 1960, se bo v Domu ljudske prosvete v Novem mestu ob devetih dopoldne začela okrajna konferenca ZKS našega okraja. Trajala bo dva dni; delegati, ki bodo zastopali 4340 komunistov novomeškega okraja, bodo na njej razpravljali predvsem o poročilu OK ZKS in o bodočih naloga Zveze komunistov v okraju. Izvoljen bo nov okr. komite ZKS in revizijska komisija. Poročilo OK ZKS Novo mesto za razdobje od marca 1958 do novembra 1960 je medtem že izšlo v knjigi, ki ima 126 strani; vsi delegati ga bodo prejeli prihodnje dni in bodo tako lahko uspešneje sodelovali na konferenci.

Nepotrebni plotovi

Aktiv osnovne organizacije ZKS študentov novomeškega okraja je pred dnevi pregledal svojo delavnost v preteklem šolskem letu. Člani so med drugim ugotovili, da so uredniški lepno vrsto sprejetih nalog in dolžnosti. Med točkami delovnega načrta je bila tudi zahteva, naj se vzpostavijo trdnije vezi med študenti in domačimi kraji. Pri tem so marsikje našli na razumevanje in ustrezno pomoč, česar pa v celoti žal ne moremo trditi za vse gospodarske organizacije v okraju.

Predlog, da bi študenta pritegnili v ustvarjalno življenje kolektiva, ni našel povsod na razumevanje. Mnogi študentje- štipendisti le redkokoli pridejo v podjetje. Zato ne poznajo težav uspehov in problemov kolektiva, ki jih štipendista. Nekam tuj so v podjetju, za marsikoga morda celo nepotrebno breme. To posamezniki tudi občutijo in se seveda ne morejo vzdržati v kolektiv. Ze lani je bilo poudarjeno, da je treba te odnose popraviti. Študente zadnjih letnikov naj vodstva podjetij vabijo na važnejša zasedanja delavskih svetov in pomembnejše seje upravnih odborov. Tako bodo mimo grede seznanjala svoje budoče strokovnjake s problemi. Ko bo študent prišel po končanem šolanju na delovno mesto, ne bo tuje v kolektiv, temveč star znanec, ki se bo lahko takoj z veseljem lotil reševanja že znanih problemov.

Študente je treba že med šolanjem navezati na kolektiv. Samo štipendija za to ni dovolj. Potrebno je razumevanje, združeno s skrbjo za pravilno delo mladega človeka v življenju. To pa lahko napravijo vodstva podjetij brez velikega truda, samo z malo več dobre volje. Nepotrebni plotovi, ki zelo škodujejo kolektivom in njihovim bodočim kadrom, se bodo tako mimo grede podrli. Šd.

Seja obeh zborov OLO

V torek dopoldne je bila v Novem mestu 17. skupna seja obeh zborov okrajnega ljudskega odbora, na kateri so odborniki pregledali delo upravnih organov OLO za letošnje prvo polletje. Zanimivo je bilo poročilo o poteku letošnje turistične sezone v okraju in o pripravah za sezono 1961, o čemer bomo v kratkem obširneje poročali. Sprejeli so več odlokov in pravilnikov ter rešili nekaj premoženjsko-pravnih zadev. O seji bomo več pisali v prihodnji številki našega lista.

VREME

OD 10. DO 20. NOVEMBRA
Med 11. in 15. novembrom nastalo vreme s pogostimi padavinami, nato dva do tridnevno izboljšanje vremena.
Okrog 19. novembra zopet padavine.
Snež do nižih pričakujemo okrog 11. in zlasti okrog 19. novembra.

ODMEVI S KONFERENC KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Nove oblike zaradi potreb življenja

Konference krajevni organizacij Socialistične zveze so lepa prilžnost, da državljanom na življenjski, stvarnih problemih pokažemo, zakaj dosedanje oblike dela, ki so se omejevale zgolj na sestanke, ne ustrezajo več. Resnici na ljubo je treba namreč priznati, da so prilaganje novih oblik potrebam časa marsikje razumeli kot ozka, suho organizacijsko vprašanje, ne pa kot problem nove vsebine, ki šele s pomočjo novih oblik lahko polno zaživi.

Novo oblike dela torej niso potrebne zato, ker se je pač nekemu zahotelo sprememb, marveč zavoljo višje ravninski družbene aktivnosti državljanov. Zdjaj že skoro ni področja v našem družbenem življenju, kjer ne bi uvedli družbenega upravljanja. Sodelovanje državljanov v množici samoupravnih družbenih organov je postalo življenjska potreba. Ljudje vedno bolj spoznavajo, da je od njihove aktivnosti odvisno reševanje skupnih zadev. To je lahko dobro, če ljudje stvarno sodelujejo pri odločanju, ali pa slabo, če formalizem v organih družbenega upravljanja prepušča odločitve ožemku krogu ljudi.

Socialistična zveza ni neka, kar stoji ob strani organizma družbenega upravljanja. Ona je njegov sestavni del - ena izmed bistvenih oblik družbenega samoupravljanja. Preko pisanih, prožnih in zanimivih oblik dela mora omogočiti članom, da s svojimi stališči, kritiko, predlogi

vplivajo na življenje okrog sebe - v delavskem svetu, šolskem odboru, upravnem odboru zdravstvenega zavoda, zadrugnem svetu ali pa kjerkoli drugje v življenju. Ker pa nimamo univerzalnih državljanov, ki se zanimajo za vse probleme, mora biti izbira oblik dela v Socialistični zvezi tako pestra, da bo vsak posameznik našel zase tako poročilno aktivnost, ki bo ustrezala posebnemu interesu, nagnjenju in sposobnosti. Tega dosedanja osnovna organizacija Socialistične zveze s svojo edino obliko - članski sestankom, ki je lahko le površno preletel kopico problemov, ni mogla nuditi. Sekcije, nastajajoče iz potreb, za proučevanje posameznih in kompleksnih problemov, v katere ljudi ne bo moglo enostavno delegirati, bodo bolj ustrezale potrebam sedanjega časa. Spričo dejstva, da se iz dneva v dan povečuje število upravljalcev, ki prehajajo v milijone, je jasno, da se čedalje bolj širi tudi krog ljudi, ki čutijo potrebo, skozi borbo mnenj v Socialistični zvezi razčistiti nejasna vprašanja in odkopati se do najnaprednejših političnih stališč, da bi lahko boljše upravljali.

ALI RES NI NOBENE RAZLIKE?

Tu in tam je bilo moč slišati mnenje, češ da dejansko ni bistvenih razlik med dosedanjo osnovno organizacijo Socialistične zveze. Taka zmotna miselnost je lastna predvsem ljudem, ki tudi sicer gledajo na organizacijske spremembe olamovažujoče in formalistično. Če nekdo meni, da bodo članarina in razna or-

ganizacijska vprašanja tudi še naprej glavna vsebina dela neke krajevne organizacije SZDL, potem smo res postavili nove oblike na stari tir, kot bi poveznili novo streho na staro hišo. Ako pa se zavedamo dejstva, da bodo razprave v sekcijah, seve s stališča komunne in širših vidikov, omogočale upravljavcem, da bodo znali pravilno presojati probleme v podjetjih, zadržgah in drugje ter sprejemati socialistične sklepe, postajajo nove oblike življenjska nuja, ki se je ni mogoče izogniti.

V razpravah na terenu je bilo moč opaziti, da marsikje tudi aktivisti ne znajo stvarno razločiti, zakaj smo večje število osnovnih organizacij na področju komunne zamenjali z eno samo osnovno, se pravi občinsko organizacijo Socialistične zveze. To namreč ni tako enostavno vprašanje. Od njegovega razumevanja je odvisno, ali si bodo člani pravilno razlagali bistvo statutarnih sprememb in sploh vsebino V. kongresa SZDL.

Vemo, da je komunna - ali vsaj postaja to - utelešenje koristi ljudi, ki so gospodarsko, kulturno, zdravstveno in drugače vezani na določeno področje. Marsikje se državljanji še ne zavedajo teh skupnih koristi. Tudi vsebina dela dosedanjih osnovnih organizacij je marsikje zadrževala koristi članov na zelo ozka področja ene ali kvečjemu dveh varic, kjer je bilo treba popraviti pot ali asanirati vodnjak. Tudi krajevne organizacije (ki pa niso več osnovne organizacije, temveč skupaj s podružnicami nekaj pripomoček osnovni, se pravi občinski organizaciji, da laže vzdržuje redne stike s član-

stvom) bodo še naprej lahko pripravljale o drobni problemih tistega kraja. Razlika bo v tem da bo tokrat občinska organizacija morala poskrbeti, da bo članstvo, organizirano v krajevni organizaciji, sproti obveščeno o vseh problemih komunne, o podatkih raznih analiz, razpoložljivih sredstvih, potrebah in drugem, tako da bo razpravo o problemih svojega kraja lahko vezala na širše probleme komunne. Preprosto bi se to dalo razložiti tako:

krajevna organizacija SZDL name- rava razpravljati o gospodarskem razvoju svojega kraja. Na sestanku ali pa v ustreznih sekcijah bi rada proučila možnosti za ustanavljanje novih obratov. Najbrž bi zaključili: bi? Jajovi, če ne bi ob razpravi o novem obratu imeli pred očmi tako imenovane občinske smeri nadaljnega razvoja gospodarstva, razpoložljivih investicijskih možnosti, potrebe truge itd. Poleg tega bi bilo potrebno, da pobuda krajevne organizacije napravi pot do komunne, se pravi na plenum občinskega odbora SZDL, kjer ji bo šele mogoče dati pravo vrednost in ustrezno rešitev.

Občinska organizacija SZDL si bo nadalje morala prizadevati, da bodo člani Socialistične zveze poznali tudi načina stališča ali boljše - jugoslo- vansko smer razvoja gospodarstva in drugih družbenih dejavnosti. Češče razprave o teh stališjih v sekcijah bi omogočile članom Socialistične zveze, da bi vespovsod, v tovarni, zadržki, šoli, bolnišnici in drugje, konkretne probleme lahko soočili s koristimi vse jugoslovanske skup- tr.

Inšpektorji poročajo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Večkrat večjo klavnico, ki bo z zakladno živino zalagala vso občino. To je toliko bolj nujno tudi zato, ker so doseganje zmožnosti zelo majhne in smo doma vzrejeno živino prisliljen prodajati. Vzoredno s tem pa se na našem tržišču vse češče pojavljajo tuji kupci. Če bomo klavnico zgradili prepozno nam bo primanjkovalo živine zanj, ker se bo prodaja že prej usmerila na druga področja. Dolenjska je znana po raznih mesnih specialitetah, ki bi jih lahko poskodovalo dobro prodaj. Črevarna, skladišče Koteksa in klavnica v Novem mestu imajo neprijetno lokalno. To zahteva hitro rešitev.

Nadaljevanje je bilo letos dozežen v gostinski mreži, tako v notranji ureditvi kot v kva letelj točenih vin. Pri kakovostnem pregledu vin, konec septembra letos, ni bil ugotovljen niti en primer primestne samorodnice, čeprav je bilo to še v začetku letošnjega leta splošen pojav. Obrat družbene prehrane so primerno urejeni opazili pa je neutemeljen padeč kalorične vrednosti hrane (od 33 do 211 kalorij pri obroku manj), čeprav so cene sorazmerno ostale tržnim cenam.

Velik napredek je bil tudi v notranji ureditvi kot v kva letelj točenih vin. Pri kakovostnem pregledu vin, konec septembra letos, ni bil ugotovljen niti en primer primestne samorodnice, čeprav je bilo to še v začetku letošnjega leta splošen pojav. Obrat družbene prehrane so primerno urejeni opazili pa je neutemeljen padeč kalorične vrednosti hrane (od 33 do 211 kalorij pri obroku manj), čeprav so cene sorazmerno ostale tržnim cenam.

Sanitarna inšpekcija ugotavlja, da so se razmere v gostinskih ter ostalih lokalih znatno izboljšale. Pomanjkljivosti v trgovini, gostinskih obratih pekarnih, slaščičarnah, obratih družbene prehrane in v brivnicah bo mogoče odpraviti le z odločnim ukrepanjem (tu mi silimo na zapiranje oziroma uklinjanje takšnih obratov).

Nastopil je čas zatiranja voluharja

Pereč problem v Novem mestu pa je kanalizacija, ker je brez čistilnih naprav. Odpadkovna voda se izliva v Krko, rastlinstvo v njej je precej uničeno zaradi Kremenove pralnice, voda v Krki pa se zato počasnije čisti. Zaradi slabega stanja jezusa je Krka tako nizka, da so vsi istočni kanali nad vodo. Na levem bregu Krke kanalizacija nima čistilnih naprav. Perišča ob Krki bo treba porušiti, saj gospodinjstvo perilo tam prej okužijo kot operajo. Prebivalci od spodnjem toku Krke v sušnih letih uporabljajo njeno vodo za kuho in pitje. Navzlic občinskemu odloku posamezniki v Novem mestu še vedno redijo živali (prašiče). Problem kanalizacije je treba reševati tudi v vseh večjih središčih in občinah in skrbeti za asanacijo vodovodov.

Voluhar je doslej delal na širši sadjarjem velikog preglavca. Najrajši ogleda korenine mladih jablan, posebno pritišnih cepilnic na EM podlage. Loši se tudi mladih hrusk, češpelj in drugega sadja, celo mlade trte niso varne pred njim.

Tržna inšpekcija je s sistematičnim delom močno zmanjšala število prestopkov pri cenah. Pogostne kontrole kakovosti živil so pokazale, da trgovska in gostinska mreža večkrat prodajata živila, neprimerne kakovosti in tudi taka, ki so zdravju škodljiva. Razne konzerve prodajajo še nato, ko jim je že potekel rok trajanja.

Nov način strokovne vzgoje tudi v obrti

V soboto 5. in v nedeljo 6. novembra je bila na Vinomeru pri Metlički seja upravnega odbora Občine obrtne zbornice. V prisotnosti predstavnikov družbenih organizacij in oblasti so obrtniki razpravljali o zelo važni nalogi, ki jo obrtništvu narekuje razvoj: o reorganizaciji strokovnega šolstva in novih oblikah izobraževanja obrtnih delavcev. Pogovorili so se tudi o reorganizaciji obrtne zbornice ter o stanju in razvoju obrti in o tem, kako obrt izpolnjuje naloge družbenega narčta. Podrobneje bomo o plodnem zasedanju upravnega odbora poročali v prihodnjih številih.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Nedavno tega je Zvezna ljudska skupščina sprejela splošni zakon o organizaciji zdravstvenih služb. Ne le da zakon ureja mnogo stvari s tega področja drugače, kot je bilo to doslej, temveč nudi predvsem okvir, v katerem bodo lahko posamezne ljudske republike sprejemale ustrezne predpise. Republiški predpisi bodo več ali manj odvisni od potrebe in možnosti posameznih teritorialnih enot. Zdravstvena služba postaja s tem zakonom družbena služba in načela upoštevajo komunalno ureditve.

PROSTA IZBIRA ZDRAVNIKA

Kot samostojna družbena služba bo zdravstvena služba pod mnogo manjšim vplivom državnih organov. Seveda pa je zato zagotovljen veliko večji vpliv državljanov in občin na odločitve. Direktor podjetja je sklep odklonil in podaril, da mora kolektiv upoštevati želje potrošnika in opozoriti na možnost, da bo ObLO interveniral. Glavni podpomovalci - pek Cvelbar - je na sebi izjavil, da potrošniki ne bodo njih (pekov) »komanđirali« in tudi direktor na občini pa se nima dosti vti kati v kolektiv. Navzlic padcu prometa, negodovanju potrošnikov in prodajalk, ki so postale tarča protestov, so peki delali po svoje.

Pretega današnjega

Današnja razprava je tretja po vrsti v presledku nekaj tednov in ima to posebnost, da sta obtožena (ne vem, če s prve ali druge obravnave) tokrat tožnika, njun nekdanji tožnik pa obtoženec. Šlo je za to: Obtoženec je ukradel pričama tram, nakar sta ga pričci pretepli. (Po pripovedovanju obtoženca.)

Obtoženec je pretepel pričci. Onidne ga nista mogli, ker je prva prestara in za pretep ne zmožna, druga pa je res mlada in za pretep zmožna, a je imela takrat nogu v mavcu in bi ji obtoženec lahko ušel. (Po pripovedovanju tožnikov.)

Za obe sprti stranki se je videlo, da sta se stara znanca sodišča, saj je imela ena celo svojega advokata (za katerega ne vem, koga je zastopal) in obe sta govorili neprotujoče si stvari. Eden izmed današnjih ločencev je še najbolj pravici povedal pravi vzrok spora:

- Pred leti smo bili pravi prijatelji, potem pa smo prišli v sovražnost zaradi pona in od takrat se tudi tožarimo, tepemo, kregamo.
- Obtoženec se je zagovarjal, da ni posekaval mlajše priče.
- Poškodbe ima od padca s kolesom.
- Kmalu so mu dokazali, da to ne drži. Izgovarjal se je dalje:
- Od padca z motorjem.
- Spat so mu dokazali, da ni res.
- Krava ga je brenila, je trmoglavil dalje.
- Recimo, da ga je brenila krava, toda

DRIN. Za 1 ha nasada je treba 5 kg »ENDRINA«, ki ga razredimo tako, da dobimo 0,5% raztopino (1000 l na en hektar). S tem škropivom poškropimo površino, na katerih se je naselil voluhar. Škropimo s škropilnicami enakomerno vso ogroženo površino. Najbolje je da škropimo ob lepem vremenu v popoldanskih urah. Sedaj je najugodnejši čas za to delo. Tam, kjer je zelo mnogo voluharjev, škropljenje brez nekaj dni ponovimo. Opozorjamo, da je ENDRIN strupen, zato bodimo pri pripravi škropiva ter pri škropljenju previdni. Na poškodovane površine tri tedne po škropljenju ne puščajmo nobenih domačih živali, da se ne zastrupijo. Na to je treba opozoriti tudi sosedje da varujejo svoje domače živali, da ne bi slučajno zašle na poškodovano površino.

ENDRIN imajo na razpolago kmetijske zadruge, naroča pa se pri združenem trgovskem podjetju »Agrotehnika«, Ljubljana, Titova 19.

T. D.

Peki proti potrošnikom?

Zapisek in mnenje ob nezdravih pojavih v novomeški PEKARIJI

Prvič se je zgodilo lani dne 5. avgusta. Ker so se novomeški peki uprli nočnemu delu, so potrošniki jedli strah kruh. Zadeva je bila s posredovanjem navidežno urejena. Podpomovalci v kolektivu pa je rovaril naprej in pred 14 dnevi je izbruhnilo vnovič. Delavski svet je 26. oktobra izglasoval sklep, da ne bodo delali ponoči. Popoldanska izmena bo prišla delati ob treh, jutranja pa zjutraj ob petih. To je pomembno, da bodo potrošniki kupovali zjutraj kruh, ki bo star več kot 12 ur (pečen predjšnjeve dne popolne in ponoči). Direktor podjetja je sklep odklonil in podaril, da mora kolektiv upoštevati želje potrošnika in opozoriti na možnost, da bo ObLO interveniral. Glavni podpomovalci - pek Cvelbar - je na sebi izjavil, da potrošniki ne bodo njih (pekov) »komanđirali« in tudi direktor na občini pa se nima dosti vti kati v kolektiv. Navzlic padcu prometa, negodovanju potrošnikov in prodajalk, ki so postale tarča protestov, so peki delali po svoje.

4. novembra se je sestal kolektiv v prisotnosti predstavnikov občine in sindikata. Le-ti so jasno opozorili, da je strastno, ker je sklenil delavski svet, in na možnost prisilne uprave. Spet se je oglašil demago, toda pod težo dokazov je kmalu umolknil. Kolektiv je bil zmeden. Le malo so dvignili roke, ko so glasovali o sklepu DS, mnogi pa so se glasovanja vzdržali.

Zadeva morda na videz ni vredna objave v časniku. Vendar ne moremo mirno mimo ugotoviti, da se je v letu dni v novomeški pekariji nezdrav pojav ponovil dvakrat. Še posebej ne moremo mirno mimo ugotoviti, da je to v našem okolju prvi primer, ko je organ delavskega samoupravljanja sprejel škodljiv in stranski sklep. Demagoju je naseljen ves kolektiv, ves delavski svet in celo sindikalna podružnica! Armada delovnih ljudi sedita za dpm ponoči za strojan in sploh ne razglablja o nočnem delu, ker se zaveda dolžnosti. Rudarji hodijo v noč podzemlja in izpostavlajo svoje življenje med delom, pa o tem ne razpravljajo. Novomeški peki, ki zaslužijo od 20 do 40 tisoč din na mesec, pa razpravljajo o teži svojega poklica in ugotovljajo, »da se proletarijat že stoletja bori proti nočnemu delu«, v isti sapi pa spet dokazujejo, da jim potrošnik ni mar...

Naš sestavek ni objava dogodka, ampak obsodba nezdravega in škodljivega pojavi, ki je posledica tega, ker kolektiv ni znal pravočasno izločiti iz svoje srede hujskača, ki rožlja v besedah, hote zapira oči pred 12 tisoč potrošniki ter jim odreka pravico do svežega kruha. Delavcu, ki je utrujen sedel od desetih dopoldne za mizo, da bi použil enolončnico, nujno suh kruh!

Upravičeno se vprašujemo, čeprav te besede naš časnik doslej ni poznal, ali ni to sabotaža? Na ves kolektiv pekarije je kanil madež, ki ga bo moč izbrisati le tako, da bodo njegovi člani zdaj, ko imajo resnico na dani, ugotovili, kdo je škodljivec, in opravili z njim po proletarski!

Miloš Jakopec

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Ceprav, ko to pišemo, še ni znano, kako so vsi ameriški volivci »lasovali na predsedniških volitvah osmega novembra 1960, je po vseh znamenjih soodč zmagal senator Kennedy iz zvezne države Massachusetts.

Potek volitev je bil splošne zelo negotov. Tudi takrat, ko je vse kazalo, da bo novi predsednik ZDA John Kennedy, zdaj senator in star 43 let, je demokratski kandidat Kennedy zmagoval bolj po številu »zavojevanih« držav kot po razliki v številu glasov. Za končni izid na predsedniških volitvah v ZDA namreč ni tako važno, s kolikšno razliko je predsedniški kandidat zmagal v neki zvezni državi. Glavno je, da je zmagal. Zakaj v primeru zmage doli iz tiste države vse tako imenovane elektorske glasove. Seveda je za kandidata pomembnejše, če zmagava v državi z velikim številom prebivalstva, kakaj takšna država ima več elektorskih glasov. Za izvolitev predsednika ZDA je potrebnih 269 elektorskih glasov. Država New York na primer jih šteje 45, medtem ko jih Aljaska šteje samo tri. Toda to je volilna aritmetika oziroma geometrija. Bolj pomembno vprašanje je, kaj zdaj?

Zadnja izjava senatorja Kennedyja pred volitvami je bila: »Ce pridem v Belo hišo, nameravam vzeti valetje oblasti v svoje roke.« To pomeni, da prihaja na krmilo v ZDA mlad moč, ki je polni energije in odločen uveljaviti »novo« politiko. Morda se nikoli ni bilo tako nagle prekinitve v starosti in pogledih, kot se je zgodilo zdaj. Ne smemo pozabiti, da je bil Kennedy že popolnoma neznan mornariški oficir. Ko

je bil Eisenhower že slaven vojak in udi državnik. To je popolnoma nova generacija. Pri tem ne smemo pozabiti, da lahko Kennedy začne uveljavljati svojo politiko brez kakršnih koli »rejšnjih« zadržitev, ker ni bil povezan z dosedanjim republikansko vladom. Hkrati ne smemo pozabiti, da je Kennedy v notranji politiki napovedal večje »osredovanje« zvezne vlade in države pri javnih delih, prosveti, socialnem skrbstvu, pokojninah in tako dalje. Znanjino je, da Kennedy ni prikrival volitve nekonzistentni do Rooseveltove politike »New Deal«, ki je za ameriške

nje z ameriškimi zavezniki, pripravljen se je pogajati o razorožitvi, toda s pogojem, da ZSSR privoli v ameriški pogoj o nadzorstvu in inšpekciji, ne bo se pogajal o Berlinu »pod pritiskom« tako dalje.

Toda to se bile predvolilne izjave. Nekaj se jih bo brez dvoma uresničilo. Samo po dejansko izjavljani zunanji politiki bo mogoče soditi novega predsednika ZDA in njegovo vlado. Značilno je na primer, da je Kennedy zelo oster do francoske politike v Alžiriji in da se je s svojimi »alžirskimi« izjavami že zelo zameril Parizu. Če bo ostal tako

Kennedy - predsednik

konervativce izraz največje radikalnosti v politiki in gospodarstvu.

Toda svet se najbolj zanima za zunanjepolitične nazore rovega ameriškega predsednika, ki bo prevzel svojo dolžnost šele januarja 1961. Tukaj najdemo še najmanj razlike med programoma obeh strank in med izjavama obeh kandidatov. Res je Nixon zagovarjal volivcem, da Amerika še nikoli ni bila tako močna, kot je zdaj, in res je, da je Kennedy to trditve na vso moč spodbijal, toda to samo dokazuje, da sta oba kandidata odločena se okreviti vojaško moč ZDA. Tudi Kennedy je pripravil udeležiti se sestanka na vrhu s Hruščevim, če bi bilo upanje na uspeh, ki ga za zdaj - vsaj po mnenju novega predsednika - ni videti. Tudi Kennedy se bo trudil okrečiti sodelova-

oster po svoji izvolitvi, bomo tudi videli.

Upati je, da bo novi ameriški predsednik prožnejši v svojih odnosih do Vzhoda, posebno do ZSSR, od svojega predhodnika. Eno je vsekakor gotovo: zunanja politika ZDA bo zdaj pod neposrednejšim vodstvom in nadzorstvom predsednika ZDA, kot je bila doslej Kennedyju sicer nekateri očitajo neizkušenost, ker je star komaj 43 let, toda pomanjkanja energije mu ne more nihče očitati. Kam ga bo ta energija pripeljala, bomo videli. Pri tem je upati, da utegne poleg dejavnosti in dejavnosti, vneome obstajati že državniška modrost, ki ni nujno vedno in v vsakem primeru omejena samo na starost. Mladi se hitro učijo in Kennedy je že pred volitvami dokazal, da to zna.

Letošnja »vinska žetev«

Vegetacija trte in trgatav v letošnjem letu ni bila razveseljiva. Komaj se je trta prebudila in pogledala v blesteče pomladansko sonce ter ob njem poglajala svoje prve sveže poganjke okoli suhe podlage, že jo je zajel mrzli veter in povzročil na njej rahlih očesnih pozebo, ki je močno zrahljala upanje našeega vinogradnika. Najbolj je bilo, po posebi prizadeto Dolenjsko grčevje, to je vinogradniško področje na levi strani Krke, nekoliko manj desno krilo gorjanskega okoliša in področje Bele krajine. Po pomladanskem mrazu so nastopile obilne padavine, razen teh pa še hladno vreme, katerega so od časa do časa povzročala središča visokega zračnega pritiska, ki je dovajal naši trti mrzle zračne gmote v času, ko b' bila celotna najbolj potrebna. Razen mraza in mokerote je našo trto delno prizadela tudi toča dne 11. 7 in 19. 8. 1960.

se kaliti, je nujno potrebno, da ga zaževamo s čistim kalicijem metabalsulitom v razmerju 10-15 g na 1 hl. Ta žveplani pripomoček raztopimo in ga nato rahlo vlijemo v vino, da ne dvignemo droži. V enem tednu ponovimo poskus. Če je vino ostalo na zraku stanovitno, je znak, da smo oksidazo ustavili. In vino pretočimo na običajen način. V zelo hudi primerih moramo vino čistiti še z želatino ali eponitom.

Kot posledica mokerote in toče se je med organizmi najbolj uveljavila giva plesen, pa tudi oidi in črni pikec nista veliko zaostajala. Ta pisana družčina je pobrala svoj delež na naši trti in le ostanek je prišel v naše kleti. V hrame Dolenjskega grčevja je prišlo nekako 20 odstotkov, v hrame gorjanskega področja 35 odstotkov. Posavja 40 odstotkov, v belokranjske hrame pa 45 odstotkov redne letine. To je bilanca letnika 1960. Teško zasledimo leto, razen letnika 1953, ki bi bilo za našo trto tako pogubno. Ze en sam bežen pogled na krivuljo letošnjih padavin na Dolenjskem nam pove, da je padlo na tem področju v marcu 70-82 mm dežja, v aprilu 120-123, v maju 60-65, v juniju 68-70, v juliju 144-147, v avgustu 91-93, v septembru 160-162 mm. Sončne energije je bilo tako malo, da krčevje s njo nekaj nad polovico potrebnih sončnih ur.

Najboljši vinski pridelek je dalo južno pobočje Gorjanec. Na našem področju je izkazovalo grozde povprečno 10 odst. sladkorja. Nekateri lege so ga izkazovale manj, druge zopet znatno več. Celokupna kislina je povprečno 13%. Kipenje se je vršilo dokaj povoljno. Soka je grozde vsebovala 65-76 odstotkov.

Mali oglašniki imajo v domačem tehniku zanesljiv uspeh

prepričajte se o tem!

Posledice slabe vinske letine v kletarstvu

Mokrota, toča, hladno vreme in zaledolci so znatno zavrli zoritev in zdravo rast grozdja. Te vegetacijske nevesničnosti bo čutili tudi v kletarstvu, zlasti tam kjer niso znali z nekipečim močnem pravilno ravnanju. Opuščili so žveplanje mošta. V nekaterih hramih se že pozna, da je na delu plesnivost in porjavlost. Iz mladega vina udarja duh in okus po plesnobi. To je zato, ker se je gnilo grozde mastilo, z zdravim, ne da bi se moč pred vrenjem razsulizil. Vrok je lahko tudi v predloženem ravnanju. Vedeti moramo, da se močna plesnivost, težko odpravi. Včasih odpravimo to napako tako, da vino takoj pretočimo v zaveževan sod z močnim zračanjem. V tistem primeru seemo po želatini v razmerju 10 g/hl, in najhušmem bomo skušali reševati mlado vino z eponitom. Tega sredstva vzamemo 20-30 g/hl, lahko tudi več, če bo nastala potreba.

Letos preti, da bodo mlada vina podvržena porjavlosti. Porjavenje ugotovljamo v kozarcu, kjer pride vino v dotik zrakom. Kozarec z vinom postavimo v topel prostor a ne na peč. Če vino v kozarcu prične rjaveti, barvo spreminjati

Tržna inšpekcija pri delu

Organi tržne inšpekcije ObLO Novo mesto so opravili letos 641 pregledov. Od tega je bilo opravljenih 171 pregledov v trgovini, 254 v gostinskih obratih, 91 v obratih delavnicah, 26 v kmetijskih združenjih, 69 na živilskem trgu, 17 na sejmih, 2 pregleda v industriji, 2 na Poslovnih zvezih, trije pregledi v pitliščih, 6 pri obrtnikih, ki so kučmarili, dva pregleda pa sta bila opravljena na žrnih vintotkih. Tržna inšpekcija je predlagala za kaznovanje 98 primerov različnih prestopkov, od tega javnemu tožilstvu 8, okrajnemu sodniku za prekrške 18, sodniku za prekrške ObLO pa 32 primerov.

Pretepa na vasi

Krava mu ni mogla splutiti las. Toda ni se podal!

- Tožnika (oče in sin) sta se sešla. Imam priče, ki bodo to dokazale. Res sta pričci, ki sta prijeto dikali po maliganih, začeli zatrjevati, da sta bila tožnika tisto jutro, ko sta šla k zdravniku, krova po glavi in licih, kar pomeni, da sta se pred kratkim strela in da nimata poškodb od dveh dni prej. Ko naj bi ju premisliti obtoženec.

(Zdravnika, ki sta tožnika zdravila, sta že prej izjavila, da sta imela oba obtožena podplube.)

Priči sta dalje odgovorili, da na prejšnjih dveh obravnavaš tega res nista povedali, a le zato, ker se jima ni zdelo važno.

Advokat je pričel ujeti na laži ali, kakor pravi on, na potvarjanju resnice. Iz podplub namreč ni še nikoli tekla kri!

Vseh ostalih »potvarjanj« resnice - tu ne bi naštevati, ker je škoda papirja. Povedal bi le še na splošno, da je takih tožb zaradi vzeteja polena, pretepa, poti, če vide krava malo k sosedu (večkrat je donoli, če kokaš), in podobnih, precej. Na tak način povzročena škoda je skoro v vseh primerih malenkostna in ni vredna, da bi jo sploh kdo omenjal. Pa se vendar najdejo razgnete glave (včasih tudi po žarnicah) in se začno pripraviti pa tudi tepsi.

Stvar se konča pred sodiščem. Ljudje imajo pota, stroške, skrbi itd. Vsi stroški naneajo včasih po več kot tisočkrat toliko, zaradi kolikor so se spili. Eden izmed sprih jih mora plačati. Tako nastane nova jeza, nova sovraštvo, novi spori, novi stroški... Kam sodi taka trma?

P-c.

Današnja razprava je tretja po vrsti v presledku nekaj tednov in ima to posebnost, da sta obtožena (ne vem, če s prve ali druge obravnave) tokrat tožnika, njun nekdanji tožnik pa obtoženec. Šlo je za to: Obtoženec je ukradel pričama tram, nakar sta ga pričci pretepli. (Po pripovedovanju obtoženca.)

Obtoženec je pretepel pričci. Onidne ga nista mogli, ker je prva prestara in za pretep ne zmožna, druga pa je res mlada in za pretep zmožna, a je imela takrat nogu v mavcu in bi ji obtoženec lahko ušel. (Po pripovedovanju tožnikov.)

Za obe sprti stranki se je videlo, da sta se stara znanca sodišča, saj je imela ena celo svojega advokata (za katerega ne vem, koga je zastopal) in obe sta govorili neprotujoče si stvari. Eden izmed današnjih ločencev je še najbolj pravici povedal pravi vzrok spora:

- Pred leti smo bili pravi prijatelji, potem pa smo prišli v sovražnost zaradi pona in od takrat se tudi tožarimo, tepemo, kregamo.
- Obtoženec se je zagovarjal, da ni posekaval mlajše priče.
- Poškodbe ima od padca s kolesom.
- Kmalu so mu dokazali, da to ne drži. Izgovarjal se je dalje:
- Od padca z motorjem.
- Spat so mu dokazali, da ni res.
- Krava ga je brenila, je trmoglavil dalje.
- Recimo, da ga je brenila krava, toda

Za pitanje prašičev samo »REDIN« ker pospešuje debelenje.

Pravite svoje v tajni DOLENSKI LIST! Na ročice jim ga - hvalehni! Van bodo za pozornost!

Obvestilo o šoferskih tečajih

AVTO-MOTO DRUSTVO V NOVEM MESTU bo organiziralo v prihodnjih mesecih več šoferskih tečajev za voznike-amateerje. Vsi, ki bi tak tečaj radi obiskovali, naj se čimprej osebn ali pismeno javijo v društveni pisarni na Razgovski cesti. Kdaj se bo začel prvi tečaj, bo pravočasno javljeno; število tečajev bo odvisno od števila zainteresiranih. Da bi bil urnik tečajev čimboljši, poziva Društvena uprava, naj se zainteresirani čimprej prijavijo!

Obvestilo o šoferskih tečajih. AVTO-MOTO DRUSTVO V NOVEM MESTU bo organiziralo v prihodnjih mesecih več šoferskih tečajev za voznike-amateerje. Vsi, ki bi tak tečaj radi obiskovali, naj se čimprej osebn ali pismeno javijo v društveni pisarni na Razgovski cesti. Kdaj se bo začel prvi tečaj, bo pravočasno javljeno; število tečajev bo odvisno od števila zainteresiranih. Da bi bil urnik tečajev čimboljši, poziva Društvena uprava, naj se zainteresirani čimprej prijavijo!

Obvestilo o šoferskih tečajih. AVTO-MOTO DRUSTVO V NOVEM MESTU bo organiziralo v prihodnjih mesecih več šoferskih tečajev za voznike-amateerje. Vsi, ki bi tak tečaj radi obiskovali, naj se čimprej osebn ali pismeno javijo v društveni pisarni na Razgovski cesti. Kdaj se bo začel prvi tečaj, bo pravočasno javljeno; število tečajev bo odvisno od števila zainteresiranih. Da bi bil urnik tečajev čimboljši, poziva Društvena uprava, naj se zainteresirani čimprej prijavijo!

Ustvarjalni amaterizem mora o občinski ljudski odbori boli podpre!

(Nadaljevanje s 1. strani)
turno prosvetno dejavnost. Kako naj si sicer razlagamo veliko nesozgodnost med sredstvi, ki sta jih n. pr. za to dejavnost dali občini Žužemberk in Novo mesto (obč. svet v Novem mestu ima letos odobrenih 400.000 din. obč. svet v Žužemberku pa 180.000 din, prvi za 22 društev, drugi za 3 društva!! - pri čemer mora novomeški svet skrbeti še za mestno knjižnico). Primerjave tu sploh ne moremo postavljati, a je Žužemberk vendarle našel toliko razumevanja, da je podprl svoj občinski svet Svobod in PD.

Res je, ni vse odvisno samo od denarja; gre predvsem za odnose do dela kulturno prosvetnih društev, za pravilno vrednotenje pomena njihovih prizadevanj za socialistično družbo. Kritična je ugotovitev skupščine, da bi "morali najbolj zavestni činitelji zagotoviti nemoten razvoj kulturno prosvetne rasti in dela". Prav tu je treba poudariti: ni še v vseh glavah v okraju

dovolj osveščenja, kaj nam pomenita kultura in prosveta! Zares bi treba več razumevanja, več dejanske pomoči in sodelovanja; vsi moramo občutiti potrebo, da podpremo ob vsakem koraku in ob vsaki priložnosti naše Svobode in prosvetna društva, zakaj pomembno nalogo opravljajo in socializma brez kulture in prosvete ni!

V imenu političnih organizacij in OLO sta se tovariša Viktor Zupančič in inž. Pirkovičeva toplo zahvalila delegatom in društvom za njihovo dosedanje poštivno in ustvarjalno delo. Njune besede niso bile zgolj vladnost in občaja; čutili je bilo globoko skrb vodstva Socialistične zveze in okrajnega ljudskega odbora, da se na tem področju dosežejo drugačni odnosi občin in občinskih činiteljev do Svobod in prosvetnih društev, do kulture in prosvete nasploh. Medtem ko bomo z uspehi, načrti in s problemi kulturno prosvetnega dela ter s sklepi skupščine naše bralce seznanili še v nasled-

njih številkah, lahko samo iskreno želimo, da bi v vseh občinskih središčih čimprej dosegli to, kar je bilo na skupščini jasno ugotovljeno:

Ivo Bogovič bere uvodno poročilo na skupščini

Ljudska oblast v okraju in vodstva političnih organizacij

naj učinkovito podpre vsa prizadevanja kulturno prosvetnih društev. To delo je treba prav v socializmu še povečati in ga obogatiti z vsemi novimi pridobitvami in možnostmi, saj vsem tem vzgajamo svobodnega človeka, ki bo sposoben samostojno odločati, ustvarjati in upravljati.

To plemenito delo zato za služi vso podporo in pomoč. Če ga obojamo na maledoželne in ga pustimo hirati, si sami režemo korenine, iz katerih diha in živi naša pot v svetlo bodočnost.

Med branjem glavnih poročil v okrajne skupščine Svobod in prosvetnih društev v Dolenskih Toplicah — pogled na skupino delegatov in gostov

Mladina bo s pesmijo proslavila 20. obletnico vstaje

V soboto, 22. oktobra dopoldne, so se zbrali v dvorani Zavoda za izobraževanje odraslih v Novem mestu učitelji, ki poučujejo glasbo in vodijo pevsko zborov poolah v našem okraju. Bilo jih je kakih 30. Posvetovanja, ki ga je organiziral Svet Svobod in prosvetnih društev okraja Novo mesto, so se udeležili poleg domačih zastopnikov predsednik Glasbenega sosveta pri Zvezi Svobod in prosvetnih društev Slovenije skladatelj Rado Simonič, skladatelj Blaž Arnič in organizacijski sekretar Glasbenega sosveta pri ZSPD Slovenije tov. Češarek.

Glavni namen posvetovanja je bil pripraviti dostojno proslavo 20. obletnice vstaje, v kateri naj glavno vlogo odigra mladina, predvsem tista, ki je vključena v mladinskih pevskih zborskih. Mladina novomeškega okraja naj se pridruži vsakoletnemu mladinskemu pevskim festivalom, ki jih organizirajo okraj in občine v Sloveniji in ki se zaključujejo

z veličastno mladinsko manifestacijo s celjskim pevskim festivalom.

Ze leta 1956 je organizirala mladina našega okraja mladinski pevski festival. Takrat je zadonela pesem iz 1.500 grl. Potem pa je mladinsko petje na festivalih utihnilo. Le posamezni predeli (Brežice, Crnomelj) so imeli pevске revije, drugje v našem okraju pa takšnih manifestacij ni bilo.

Ze lanskoletne priprave za pevsko revijo so opozorile na vrsto pomanjkljivosti pri organizaciji mladinskih pevskih festivalov. Pri lanskih pripravah so le nekateri, zborovodje resno prišli za delo, pri tem prizadevanju pa so ostali popolnoma sami, zato tudi festivali nismo imeli.

Mladinske revije v Sloveniji v letu 1960 so vključile v

svoje delo preko 700 mladinskih zborov in glasbenih skupin, kar predstavlja blizu 60.000 otrok. Nikakor se ne moremo zadovoljiti, da v tej kulturno-uzgojni pevski manifestaciji Slovenije izpade mladina novomeškega okraja. Vsi prisotni so bili mnenja, da se mora okraj Novo mesto ob 20. obletnici vstaje vključiti v to vsakoletno mladinsko akcijo. Zato bo treba organizirati po vseh občinah mladinske pevске festival.

Na občinskih festivalih naj nastopijo vse glasbene skupine (zborski, instrumentalne in folklorne skupine). Festival naj bo za vse sodelujoče in tudi za sam kraj praznično doživetje. K pripravam morajo občinski sveti Svobod in prosvetnih društev pritegniti tudi druge organizacije, predvsem Društvo prijateljev mladine, ljudsko mladišo, SZDL, in zainteresirati zanj tudi ljudske odbore. Festival naj izzveni v nazikni pesmi, veselja in mladosti.

Priveditveni odbor, ki najga sestavljajo vsi, ki se kakorkoli ukvarjajo z mladino, naj se posebno poskrbi za sodelujoče. Za vsakega otroka je doživetje, če pride v občinsko središče in tam počaka, kaj zmore. To njegovo doživetje bomo še novečali, če mu bomo nudili še kakšno razvedrilo. Mladim vajalci naj v času festivala obiščejo kino predstave, nastop domače dramske družine, poslušajo nastop domačega zborov odraslih, si ogledajo krajevne zanimivosti, razstave, muzeje in podobno.

Festival naj ne izzveni kot športno tekmovalstvo, ampak kot navdušeno sodelovanje v lepi, mladinski stvari. Na občinskem festivalu bo treba izbrati najboljši zbor, ki bo nastopil v okrajnem središču.

Na občinskih festivalih si moramo prizadevati predvsem za množičnost nastopajočih, na okrajnih pa predvsem za kva-

litate. Z okrajnega festivala bomo poslali dva najboljša zbora na republiški festival, ki je vsako leto v Celju in kjer že sodelujejo najboljši zborski iz vse Jugoslavije.

Ob pripravah za mladinske pevске festivalne ne smemo pozabiti na ljudi, ki poštivno in vztrajno delajo z mladimi pevci, na učitelje petja. Na posvetovanju so vsi prisotni ugotovili, da bi moral v Novem mestu delovati Učiteljski pevski zbor, ki je po osvoboditvi prednjačil pred ostalimi zborski te vrste v Sloveniji, vendar je v zadnjih letih klavirsko zboru bi moral biti včlanjeni predvsem učitelji petja, da bi problem s področja svojega dela lahko skupno reševali. Tak zbor ne bi smel imeti za glavno nalogo študiranje programa, ampak poglobljanje v pedagoške in strokovne probleme dela z mladino pri glasbeni pouku v šolah.

Sklepi posvetovanja: v vseh občinah novomeškega okraja moramo izvesti občinske pevске festivalo do 23. aprila 1961, do 30. aprila pa organizirati okrajni pevski festival. Dva najboljša zbora bomo poslali na celjski pevski festival.

Za uspešno delo z mladinskimi pevskimi zborski bo Svet ustanovil študijski pevski zbor učiteljev in profesorjev glasbe, kjer se bodo učitelji petja sestajali, posvetovali in izpopolnjevali.

Za izvedbo vsega navedenega bodo morali občinski ljudski odbori in družbene organizacije pri sestavljanju proračunov misliti na postavko Mladinski pevski festival in to akcijo podpreti.

Ernest Jazbec

Pozdrav iz Sarajeva

Vojak Nace Fortunata, ki služi vojaški rok v Sarajevu, toplo pozdravlja za praznik republike vse bralce Dolenskega lista, prijatelje in sorodnike, zlasti pa očeta in mamo, kateri želi za minulo praznovanje še mnogo zdravih in veselih let v krogu svojih družine.

Z »Večera utrinkov« v Toplicah

Sobotno skupščino Svobod in prosvetnih društev so delegati in gostje zaključili v prijetni družbi topličkih domačinov. Združili jih je »Večera utrinkov iz dela naših društev«, ki se je razvil na odru domačega kulturnega doma. Napovedovalec Tone Gortnar je predstavil najprej baletno skupino pionirk iz kanižarske Svobode; zaplesale so sproščeno in prikopno ter na mah osvojile številne gledalce. Plesov jih je učila članica ljubljanske Opre Milica Buh, koreografinja pa je bila Lili Gros. Recitorka Tatjana Gros iz Novega mesta je zares lepo podala pesem Krilova Volk in jaglje, solist Mirko Drenovec, član Svobode Dušan Jereb, pa je zapel dve pesmi. Pri klavirju ga je spremljal Stane Fink. Silvo Mihelič, dijak iz Metlike, se je postavil s harmoniko in zaigral dve skladbi; zelo je ugajala skladba Na Kolpinih valovih, ki jo je napisal sam. Prav toplo so gostje pozdravili tudi mladeža harmonikarja Franca Možeta iz Žužemberka. Medtem ko je član novomeškega

gledališča Riko Urh prikazal prizor očetovega slovesa s hčerko iz lastne drame Nedolžen, je Jelka Zajc iz Novega mesta zapela dve operni ariji. Odlični Stanko Armeš iz STS v Vidmu-Krškem je požel dolg aplavz za recitacijo dveh pesmi, Marjanca Dobnikar iz Brežic pa je ob spremljavi Fr. Baškoviča prav lepo zapela Galebo in Nezakonsko mater. Zdravnik dr. Miro Vodopivec iz Novega mesta je lepno zapel Simoničjevo Bosa pojdi v dekle, obseorej in znova potrdil svoj sloves. Ludvik Žuraj iz Sevnice je zaigral na orglice odlička iz dveh težjih del in dokazal, da lahko tudi s tem instrumentom marsikaj dosežemo.

Večer je zaključil septet Termoelektrarne iz Brestanice, sekcija tamkajšnje Svobode. Sestavljajo ga: harmonikar Matko Zakonjšek, trobentač Mirko Avenak, klarinetist Franc Zefran, trombonist Drago Meh, kontrabasist Ljubo Vutkovič, kitarist Milan Vodopivec in bobnar Zvonko Serbec. Ubrani nastop, domiselnost, izvrstno

in prikupna domačnost so jih v hipu zblížali z občinstvom. Dve popevki sta zapela s septetom Anica Glogovšek in Jože Butkovič, zlasti pa so ugajale Bes, Trgatev in Hmeljarjska polka, dela bratov Jožeta in Mata Zakonjška.

Brestaničanom lahko javno čestitamo za tako posrečeno skupino mladih ljudi, poštivnih in godbenikov, hkrati pa se tudi vprašujemo, čemu taki ansambli ne zrastejo tudi v drugih naših krajih, ki imajo za to verjetno več pogojev kot Brestanica.

Bil je lep večer — utrinki so potrijevali, da je za njimi precej več, kot so nam utegnili člani naših društev prikazati.

Otvoritev nove šole na Bojsnem

Prejšnjo nedeljo je bila svečana otvoritev nove šole na Bojsnem. Otvoritve se je udeležilo mnogo domačinov iz Bojsnega in okolice, predstavnik brežeške občine, okrajna in ljudski poslanec tovariš Franc Kimovec-Ziga.

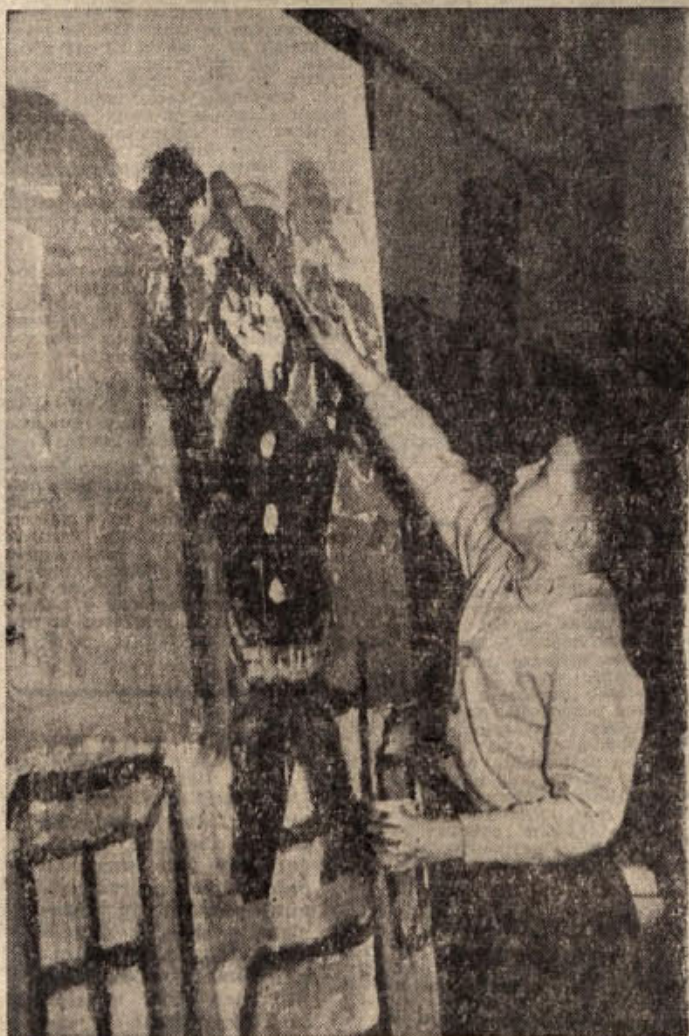
Otroci okoljskih šol, kamor so doslej hodili tudi otroci iz Bojsnega, so pripravili lep program, s katerim so počastili vse navzoče, predvsem pa vse ki so pripomogli Bojsnemu, da je dobilo tako lepo šolo.

Šola je štirirazrednica z dvema učilnicama, dvorano in prostorom za mlečno kuhinjo. Zgraditev te šole je velikega pomena za zdravje manjših šolarjev, ki so hodili v šolo v Globoko ali v Kapele, to je več kakor uro hoda.

M. Z.

Prikupne pionirke kanižarske Svobode na sobotnem »Večern utrinkov« iz dela naših društev

Ceprav med najmanjšimi v 3. razredu prve novomeške osemletke, se je Tonček Počrvina pogumno lotil velike slike dimnikarja in jo v vzornj poskusni uri prof. Mira Kuglerja v soboto dopoldne tudi odlično izdal. Zal vam črno-bela slika ne more posredovati bogstva barv, s katerimi je učence tako prizadevno ponazoril dimnikarja, ki se je v začetku ure predstavlil učencem pred šolsko tablo. Ves razred je upodabljala črna močva z barvami, krpicami in v papirjem. Praktična ura risanja je bila za učitelje pomemben dogodek, za male ustvarjalce pa prijeten, vse prekratke čas... (S prirediliev v Pedagoškem tednu)

Stoletnica Hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu

Hrvatski rodoljubi so 1840, v borbi z nemškimi gledališkimi družinami, potklicali v Zagreb skupno novosodnih amaterjev »Leteče dilentnako pozorišče«, ki je 10. junija 1840 v Zagrebu igrala v štokavščini Kukuljevičevó dramo »Juraj i Sofija«. Odtlej se je 20 let bila gorčena borba za delo in obstoj nacionalnega gledališča. Po padcu Hachovega absolutizma 1859 je hrvatska javnost, zlasti mladi

na, pognala ob priliki nemške predstave »Peter von Szapary« nemške igralce z gledališkega odra in ož takrat dalje se vrste v Zagrebškem gledališču predstave le na hrvatskem jeziku vse do danes. Ob tem jubileju bo direkcija PTT izdala posebno jubilejno poštno znamko, tiškani bo »Albumah 100-godšnja« ce HNK«. »Povijest Hrvatskoga narodnog kazališta« in drugo,

veseli, da med gimnazijci narodna misel tako uspeva.

»Ali ni to nekoliko tuč? tvoja zasluga, bratec Janez? Zdi se mi, da te vsa mladina pozdravlja kot najljubšega učitelja. Niti pater Lacko ne uživa tolikšne popularnosti.«

Janezu je bilo kar nerodno od notranjega zadovoljstva. Da skrje svoje zadrage zaradi prijateljeve hvale, je vstal, ko se je v dvorani oglasila godba, in rekel:

»Predsednik grof Barbo bo začel slavnost in njegov namestnik vikarij Tomazič bo imel slavnostni govor. Pojdiva, da ju slišiva!«

Prijateljta sta se oprostila navzočima damama — Rudeževi in Vojškovi — in se vključila v tok ljudi, ki se je pomikal proti dvoran.

Novi čitalniški predsednik grof Barbo, deželni in državni poslanec

»To prepušcam bolj stremljivim kavalerjem.« je Trdina namignil na Vojškovega grofa Napreta, ki je vodil proti dvoran razpito Wolfvoito, na pol golo žensko, in ji, rezgetaje kakor žrebec, gledal v globoki izrez obleke.

Iz dvorane se je preril k omizju predsednik Barbo in se priklonil pred gospo Rudeževo: »Prosim, milostiva! Začela bova ples, če vam je prav.«

Gospa Rudeževa je vstala. »S tvojim dovoljenjem, Karel!« se je grof s budomušnim nasmehom obrnil k Rudežu.

»Prosim!« je tolstovski naklonil glavo.

Rudež ni plesal. Preveč mu je pri okroglih plesih nagajalo srce.

»Oprostite, gospa Vojškova! Prosil bi vas za ples, ampak — saj vidite, da sem pod strogo zdravniško kon-

kandidaturo za ribniško-kočevski okraj?»

»Nisem se še odločil. Najrajši je ne bi. Moje gospodarstvo preveč trpi, če sem tako pogosto očosten.«

»Ampak pomisli vendar, da si v Suhl krajini tako znan in priljubljen, da bi z lahkoto zmagal s teboj proti nemškemu kočevskemu glavarju Dollhofu!«

»Ljubše bi mi bilo, ko bi se kdo drug žrtvoval.«

»Joj! Naženem ti vso Ljubljano, predvsem očeta Bleiweisa na vrat, če se boš toliko branil!« je zapretil vneti narodnjak.

Rudež se mu je v odgovor le nasmehnil.

Trdina je nadaljeval:

»Vsa izmed nas bo moral pri teh volitvah napeti vse sile, da zmaga. Saj vidíš, kako Nemci poizkušajo dobiti kaline na lim. Pogrej eksoviča Rozmana, kako je zlezl pred Ekлом pod klo! Skoraj bi rekel, da je starega Rozmana žalost in jeza nad sinom pokopala lansko zimo. Zdaj je pa še duhovščina začela uhajati v tabor vladinovec. Prav bojim se polomije.«

Molče sta Rudež in Vojška prikimala. Ista bojazen je bila tudi v njunih sreih.

»Naša stvar se ni še nikoli tako obupno obravala. Res je mladina izpregledala in se odvrča od starih koristolovcev in figamoz, ampak — mladina ne bo glasovala, ker se ni mamo volilne pravice. Kolikor je v mojih močeh, je bom naganjal, naj obvaruje svoje očete tega, da bi postali izdatnice svojega naroda. Prehodi bom ves novomeški okraj in agitiral, kar mi ho duša dala. Ne bom prej miroval, dokler ne vzdurkam vsega volilnega področja.« je z začudeni očmi zatrjeval Trdina in končal:

»Eke! naj se kar pripravi!«

(Odlomek iz »IZOBENCA«, najnovejšega romana o Janezu Trdinu, ki ga je napisala Ilka Vašceta. Knjigo je kot svoje drugo delo izdala DOLENSKA ZALOŽBA v Novem mestu.)

PES! PES!

in graščak rakovniški, je že stal na odru. S kratkimi besedami je začel slavnost in pozdravil zbrane goste in člane Čitalnice. Za njim je mladina, povečini dijaki višje gimnazije, zapela nekaj pesmi, nato pa je vikarij Tomazič imel daljši govor, v katerem je med drugim rozval starše, naj odgajajo svoje deca v narodnem duhu, in navzoče dijake, naj ostanejo zvesti sinovi Slave, da bodo kot poštni Slovenci vselej delali čast svoji očetniji.

»Jako naroden govor ali obenem diplomatično lojalen zaradi službenih usés.« je Trdina označil vikarjev govor, ko so se vrnili na svoje prostore, da so v dvoran dobili prostor utesalec.

»Janez, ali ne boš plesal?« ga je nadražil dr. Vojška, ki je že sedel pri mizi poleg svoje okrogle, prikupne ženske Berte.

trola.« je pokazal na zdravnika Bučarja, ki je sedel ob drugi Trdinovi strani.

»Da, da. Ze vidím, da moram nadomeščati kar tri družabne pokveke.« je vzkliknil resno in po svoji navadi grobo dr. Bučar: »Eden ne plesá, ker se boji grešiti zoper svoje novo puritanstvo, če bi objel žensko; drugi je predebel in se boji, da se mu pri vročem hopsanju ne raztali teku pridobljena mast pod kožo; tretji pa se boji, da pri plesu ne zgubi svojega srca. Torej, gospa Vojškova, ne preostaja vam drugega, kakor da se zadovoljite z menoj.«

Med smehom treh prijateljev sta odšla.

Trdina je porabil priliko, ko so bili brez žensk, in napeljal pogovor na oolitiko.

»Kako je zdaj s teboj, Dr. tin? Ali si se že odločil? Boš prevzel

Sestanek novomeških šahistov

Letošnja šahovska sezona je že v polnem razmahu, vendar povsod ni tako. V Novem mestu se je že čez časa/čuti zastoj, ki ga je povzročil sedanji položaj v društvu. Novomeški šahisti brez prostorov, kajti mladinskega kluba ne bo mogoče uporabljati za šahovske tekmovalce.

Tudi odbor je zadnje čase nedeloval, posamezni člani so popolnoma prenehali opravljati svoje funkcije, ker so izgubili voljo do dela. Eden od glavnih vzrokov za sedanji položaj je tudi slabo finančno stanje, ki onemogoča glavni del dejavnosti — tekmovalca.

Da bi se položaj kolikor mogoče izboljšal, je predsednik društva sklical poseben sestanek vseh šahistov, ki bo v petek, 11. novembra, ob 19. uri v mali sobi kavarnar na Glavnem trgu. Tu se bodo pogovorili o pozitivni delu v društvu, o prihodnjih tekmovalnih, med katerimi sta najpomembnejša republiško polfinalno ekipno prvenstvo in polfinalni turnirji za prvenstvo Novega mesta, o organizacijskih vprašanjih in o prostorih za šahovske tekmovalce.

Vse šahiste Novega mesta, ki želijo delovati v društvu in tekmovalci na bližnjih tekmovalnih prireditvah, vabimo, da se sestanka gotovo udeležijo.

Mali rokomet

V Vidmu-Krškem je v nedeljo, 30. oktobra, gostoval RK Zidani most v prvenstvu rokometnih tekmi. Zastavka lige ter prepustil zmago domačemu Partizanu s rezultatom 33:13. Najboljši pri domačih je bil lakar, ki je dosegel 14 golov. Sodnik iz Radeč je bil dober.

SPORT ☆ TELESNA KULTURA ☆ ŠPORT ☆ TELESNA KULTURA ☆ ŠPORT ☆ TELESNA KULTURA

Za še večji razmah namiznega tenisa

Mogoče se bo kdo čudil, toda čista resnica je, da namizni tenis sodi tudi v našem okraju med najbolj razširjene športne panoge, čeprav na prvi pogled ne kaže tako. Igrajo ga povsod; stari in mladi, v šolah, internatih, delovnih kolektivih, društvih Partizana itd. Igrajo ga v vsakem večjem kraju, ponekod tudi po vaseh, vendar pa v večini primerov nenačrtno, bolj za razvedrilno in v zabavo. Največkrat je dostopno le ožjemu krogu ljudi, zato je o kakšni množičnosti znanca težko govoriti.

Namizni tenis, ki ga v glavnem gostijo v zabavo, je bolj podoben družabni igri kot športni panogi. Seveda ga tudi v tej obliki ne smemo podcenjevati. V tej obliki je primeren za starejše ljudi, katerim služi za razbijanje in razvedrilno, za mladino pa je bolj primeren v taktuvalni obliki, ko ima vse lastnosti in kvalitete športne panoge.

NAVADNI IN TEKMOVALNI NAMIZNI TENIS

Razlika med običajnim in tekmovalnim namiznim tenišem je predvsem v načinu igranja. Pri običajnem igru ali stihov, ne smemo metati v isti koš. Večina ljudi, tudi tisti, ki menijo, da so na športnem področju doma, ne razlikuje med običajnim in tekmovalnim tenišem. Običajni teniš, ki je najbolj razširjen, je predvsem rekreacijskega značaja, tekmovalni pa je mnogo bolj naporen in nu-

di tekmovalcu in gledalcu vse užike kot ostale športne panoge. Taki namizni igralci lahko vsaj na turnirjih, kjer se borijo športniki izrednih refleksov, odlično kondicijsko pripravljeni. Le taki lahko želijo uspehe v boljši z belo žogico.

Tekmovalni namizni tenis je namreč izredno naporen, predvsem zaradi dolgih turnirjev, zaradi popolne koncentracije, ki je nuja med igranjem, in zaradi nenehnega napornega dela nog. Marsikdo, ki ne pozna tekmovalnega namiznega tenisa, misli, da pri tem športu ni treba mnogo skakati. Taki menijo, da je dovolj, da se igralec zamirja za minuto in nato premika le roke. To je zmotno! Moderni tekmovalni namizni tenis zahteva popolnega športnika (navadno goli še dopolnijo s športem). Kondicijsko dobro pripravljena, ki lahko vzdrži tudi po 8 ur dnevno za mizo. Večkrat se namreč zgodi, da je treba na turnirjih igrati dnevno od 8 do 22 ure. Seveda s presledki. To ni kar tako!

TUDI PRI NAS UVAJAJO MODERNE NAČINE IGRANJA

Tekmovalni namizni tenis je v zadnjih letih zelo napredoval. Prevelik množičnost japonskega načina igranja. Moramo omeniti, da je ta šport na Daljnem Vzhodu — glasil v Japonski in Kitajski. Izredno razširjen in množičen.

Od tod tudi kvaliteta. Zato ni nič čudno, da so se v zadnjem času vsi naslovi svetovnih prvakov iz Evrope preselili na Daljni Vzhod. Njihovi igralci so prvič stali in imajo tudi popolnoma atletske treninge. So zredno vzdržljivi in hitri. To dosežejo z vzdržljivim in načrtnim treningom (vsak dan najmanj 2-3 ure) in z dopolnilnimi športi. Evropski način igranja je veliko bolj statičen, podoben je na obrambi, toda v napadu stitno dobiva tudi značilnosti japonskega načina igranja (oster napad).

Na FR. KLUZ (CERKLJE — PARTIZAN (VIDEM-KRŠKO) 111 (689))

V nedeljo, 30. oktobra 1960, je gostovalo moštvo Partizana iz Vidma-Krškega v bližnjih Cerkljah ter nastopilo proti mošnemu nasprotniku aktivu brigade, ki si je zadal veliko nalogo, urediti stadion. Vsa igrašča še niso dokončno urejena. Igrača, tekašnice in laktične naprave, uredilo vojski sami pod vodstvom pomočnika vende. Do spomladaja, upajo, bo vse nared. Igrašča ima odprtih tribun, okoli je zasajena z lepimi nasadi. V krajšini se namerava aktiv registrirati za Zvezi športov, za kar ima vse posoje.

V lega in napeti tekmi, ki so jo gledali mnogostevni vneta gledalci, je bilo več lepih in duhovnih kombinacij. Vratarja sta se izkazala z lepimi paradami. Vsi igralci so zaigrali borbeno. Priljubljenost za zmago so imeli eni in drugi. Igranje ustreza in kar nekaj golov za domače je dal levi križec, za Partizana pa Lenič. Gledalci, med katerimi je bilo tudi nekaj mladičev, so bili zadovoljni in zelo imajo. Vredno igro. Sodil je zelo dobro A. Istenič.

S SREČANJA STRELCEV

V počastitev občinskega praznika občine Novo mesto in za tekmovalne za občinski prehodni pokal strelskih družin se je 26. oktobra pomerilo več strelskih družin.

Rezultati tekmovalni: SD »Pionir« — moški 833 krogov; SD »Pionir« — ženske 713 krogov; SD »Zeleznikar« 699 krogov; SD »Vinko Paderšič« 679 krogov; SD »Novoteles« 541 krogov.

Najboljši posamezniki družin: SD »Pionir« — moški: Kos Marjan 101 krogov; SD »Zeleznikar«: Cirilija Jože 150 krogov; SD »Vinko Paderšič«: Primož Jankič 133 krogov; SD »Pionir« — ženske: Tomše Cvetka 164 krogov; SD »Novoteles«: Katerina Anton 144 krogov.

Uspesni prvaki in novi nosilci prehodnega pokala je SD »Pionir« — moški. Pohvalna vredna je ženska ekipa SD »Pionir«, saj je v moški konkurenci zasedla drugo mesto. Rezultati posameznih strelcev: 1. Tomše Cvetka — 164 krogov; 2. Ribič Jožica — 150 krogov; 3. Dežman Anica — 149 krogov; 4. Slavica Anica — 141 krogov in 5. Bavdek Majda — 139 krogov.

KK Pionir: 438 kegljev

Preto kolo kegljaške lige klubov Novega mesta je bilo v preteklem tednu najbolj zanimivo v šahovskem delu tekmovalca. Člani prve ekipe kluba Pionir so po doketih krizi v moštvi, ki se je pokazala v nizkih rezultatih, v derby srečanju z drugo ekipo na domačem igrišču v Bršljini, zmagali odlično in dosegli rekordni rezultat na tej sferi. Pravo presenečenje so privedli kegljači kluba Novoteles, ki v tem tekmovalnem tekmu so zmagali z rezultatom Pionir 1 : Pionir 2 438:331. Zmagalci so: Pionir 1: 381, Pionir 2: 331. Odlični rezultat so v povratni tekmi s KK Pionir dosegli članice KK Pionir na Vrhovnikovem igrišču.

Ne jezite se, če v trafikah ali v zadruzi znanjka DOLENJSKEGA LISTA — raje si ga še danes naročite na svoj naslov!

PATOLOŠKO MUTIRANJE GLASU

Normalno mutiranje ali premena glasu se izvrši v dobi spolnega dozorevanja, ki se posebno pri fantih kaže navzven z oblikovanjem večjega jabolka na grlu. To anatomsko spremembo glasu se vrše tako hitro, da se jim ne morejo prilagoditi. Funkcije centralnega živčnega sistema, zato nastane neprirodno in kolebljiv glas, ki niha med visokimi in nizkimi toni. To traja samo nekaj časa, potem se glas uredi in dobi značilno moško ali žensko barvo in ustrezajočo višino.

Ce je mutacija nepravilna oziroma če takrat glas preveč obremenjujemo z govorom ali petjem, se more mutacija podaljšati ali pa se sploh ne izvrši, zaradi česar nastane otročji, nerazvit glas.

MOTNJE PIRIBRANJU IN PISANJU

Nekateri otroci imajo velike težave pri pisanju in branju in se ju z običajnim postopkom v šoli ne nauče. Teh motenj je več vrst in sicer je najtežja aleksija, to je nesposobnost za branje, in agrafija, nesposobnost za pisanje. Pri teh motnjah tvorijo večino duševno manj razviti otroci, je pa tudi precej normalno razvitih s temi motnjami, ki v drugih predmetih dobro napredujejo.

JECANJE

Jecanje je zelo resna in običajno zelo trdovratna govorna motnja, ki je v tesni povezavi z vsem organizmom človeka, z njegovim načinom življenja, z njegovimi odnosi do soljudi in le-teh do njega.

Govor se sestoji iz dveh faz istega procesa, od katerega se prva faza poraja v možganski skorji, ki upravlja človekovo navadno dejavnost in misljenje, druga faza pa je fiziološka in oblikuje misel v govor. Ker se jecanje izraža navzven v nepravilnem in sekancem govoru, navznoter pa v občutkih nemoči in strahu, je psihofizična motnja.

Napadalejši način igranja doživlja tudi pri nas vedno več prištev, tako da so celo naši najboljši igralci postali napadalejši (Čeran, Markovič). Naši igralci sodijo v evropsko ekipo, nekateri med njimi pa so si pridobili slavno ime. Prav gotovo vsakdo pozna imena Dolinčiča in Haražnik. Če sta bila celo svetovna prvaka v dvoigrah, Slovenci namiznega tenisa je pred leti še ostajal za srbskim in hrvaškim, v zadnjih dveh letih pa je tako napredoval, da ima sedaj že vredno vlogo v državi.

AKCIJA ZA MNOŽICNOST IN NAČRNI VAĐBA

V naši republici se precejšnjo pozornost posveča namiznemu tenišu, ki je tudi napredki viden. Republiška zveza je znova pričela z velikim akcijo za čim večjo množičnost in za načrno gojenje te športne panoge. Akcija se je pridružil tudi komisija za namizni tenis pri Okrajnem zvezi Partizana Novega mesta, ki se združuje z raznimi prameni vzbudivši zanimanje za tekmovalni namizni tenis v vseh društvih in okraju, kjer so pogoji za razvoj te športne panoge.

Naprej bo treba v okraju ugotoviti, kjer gojijo ta šport, koliko

Letošnji »Tek po ulicah Novega mesta«

Tradicionalni tek po ulicah Novega mesta dobiva iz leta v leto večji pomen. Reč je, da letos niso nastopili tekmovalci izven meje našega okraja (razen Stamejčiča), smo pa vendarle z domačimi tekmovalci povsem zadovoljni. Dobro bi bilo, če bi organizatorji tekmovalne razporeditve, da bi se na njem srečali vsi naši atleti, ki bi tako zaključili letošnjo sezono.

Oba zmagovalca — Hudetova kakor Derganc — se nista preveč trudila, saj sta veljala za favorita; zavedajoča se tega, sta z lahkoto zmagala. Za vsa ostala mesta je bil boj precej oster in je prinesel pričakovani užitek. Zmagovalca so prejeli prehodno pokal občinskega ljudskega odbora Novega mesta iz rok predsednika TVD Partizana Novega mesta tovariša Damila Kovačiča.

Rezultati: ženske — 999 metrov: 1. Hudec Mirna (Novo mesto) 1,55; 2. Goršič Joža (Novo mesto) 1,58; 3. Barbič M. (Novo mesto) 1,30. Moški; 1200 metrov: 1. Derganc Branko (Novo mesto) 3,28; 2. Stamejčič Bera (Ljubljana) 3,28; 3. Span Pavel (vajenska šola) 3,16.

Športni aktiv, Birčna vas 3:0, Mirna peč: Pionir 0:0, Otočec: Pionir 2:0.

Pokal: tokrat na Otočec

V okreju imamo izredno ugodne pogoje za hiter razvoj malega nogometa.

V počastitev občinskega praznika je bil turnir v malem nogometu od četrtka 27. oktobra do nedelje 30. oktobra. Za zmagovalca turnirja je daroval Občinski ljudski odbor prehodni pokal. Vse dneve je bilo zelo živahno na Loki, gledalci, ki jih ni manjkalo, so hrabril in vihteli moči igralcem. Za turnir se je prijavilo večje število ekip, nastopilo pa jih je še šest, vsakek vse trije ba omenili igralce Otočca, ki so bili med najboljšimi in so si zasluženo priborili prvo mesto. Najbolj disciplinirani in borbeni pa so bili igralci iz Mirne peči, ker niso igralce vse ekipe, ki so se prijavile, je vsaka ekipa igrala z vsako, zato se je turnir zavlekel za en dan.

Srečanja so se končala takole: Pionir: Straža 0:0, Otočec: IMV 2:1, Birčna vas: Pionir 3:0, IMV: Birčna vas 0:0, IMV: Pionir 4:0, Mirna peč: Otočec 0:0, Otočec: Straža 0:0, IMV: Mirna peč 3:0, Straža: IMV 3:0, Otočec: Birčna vas 1:0, Mirna peč: Straža 0:0, Birčna vas: Saraža 3:0, Mirna peč: Birčna vas 2:0, Mirna peč: Pionir 0:0, Otočec: Pionir 2:0.

Rezultati tekmovalni: SD »Pionir« — moški 833 krogov; SD »Pionir« — ženske 713 krogov; SD »Zeleznikar« 699 krogov; SD »Vinko Paderšič« 679 krogov; SD »Novoteles« 541 krogov.

Najboljši posamezniki družin: SD »Pionir« — moški: Kos Marjan 101 krogov; SD »Zeleznikar«: Cirilija Jože 150 krogov; SD »Vinko Paderšič«: Primož Jankič 133 krogov; SD »Pionir« — ženske: Tomše Cvetka 164 krogov; SD »Novoteles«: Katerina Anton 144 krogov.

Uspesni prvaki in novi nosilci prehodnega pokala je SD »Pionir« — moški. Pohvalna vredna je ženska ekipa SD »Pionir«, saj je v moški konkurenci zasedla drugo mesto. Rezultati posameznih strelcev: 1. Tomše Cvetka — 164 krogov; 2. Ribič Jožica — 150 krogov; 3. Dežman Anica — 149 krogov; 4. Slavica Anica — 141 krogov in 5. Bavdek Majda — 139 krogov.

KK Pionir: 438 kegljev

Preto kolo kegljaške lige klubov Novega mesta je bilo v preteklem tednu najbolj zanimivo v šahovskem delu tekmovalca. Člani prve ekipe kluba Pionir so po doketih krizi v moštvi, ki se je pokazala v nizkih rezultatih, v derby srečanju z drugo ekipo na domačem igrišču v Bršljini, zmagali odlično in dosegli rekordni rezultat na tej sferi. Pravo presenečenje so privedli kegljači kluba Novoteles, ki v tem tekmovalnem tekmu so zmagali z rezultatom Pionir 1 : Pionir 2 438:331. Zmagalci so: Pionir 1: 381, Pionir 2: 331. Odlični rezultat so v povratni tekmi s KK Pionir dosegli članice KK Pionir na Vrhovnikovem igrišču.

Ne jezite se, če v trafikah ali v zadruzi znanjka DOLENJSKEGA LISTA — raje si ga še danes naročite na svoj naslov!

PATOLOŠKO MUTIRANJE GLASU

Normalno mutiranje ali premena glasu se izvrši v dobi spolnega dozorevanja, ki se posebno pri fantih kaže navzven z oblikovanjem večjega jabolka na grlu. To anatomsko spremembo glasu se vrše tako hitro, da se jim ne morejo prilagoditi. Funkcije centralnega živčnega sistema, zato nastane neprirodno in kolebljiv glas, ki niha med visokimi in nizkimi toni. To traja samo nekaj časa, potem se glas uredi in dobi značilno moško ali žensko barvo in ustrezajočo višino.

Ce je mutacija nepravilna oziroma če takrat glas preveč obremenjujemo z govorom ali petjem, se more mutacija podaljšati ali pa se sploh ne izvrši, zaradi česar nastane otročji, nerazvit glas.

MOTNJE PIRIBRANJU IN PISANJU

Nekateri otroci imajo velike težave pri pisanju in branju in se ju z običajnim postopkom v šoli ne nauče. Teh motenj je več vrst in sicer je najtežja aleksija, to je nesposobnost za branje, in agrafija, nesposobnost za pisanje. Pri teh motnjah tvorijo večino duševno manj razviti otroci, je pa tudi precej normalno razvitih s temi motnjami, ki v drugih predmetih dobro napredujejo.

JECANJE

Jecanje je zelo resna in običajno zelo trdovratna govorna motnja, ki je v tesni povezavi z vsem organizmom človeka, z njegovim načinom življenja, z njegovimi odnosi do soljudi in le-teh do njega.

je aktivnih igralcev in igralci, kakšni so pogoji za redno delo (rekviziti, prostori, kadri). Vsa društva, kjer ta šport gojijo, so že prejela natančna navodila, po katerih se bodo ravnala. Na podlagi števila aktivnih igralcev bodo dobili od republiške zveze pomoč v kvalitativnih zlogah in reketih (loparčkih). Okrajna komisija pripravlja tudi obiske okrajnih instruktorjev v posameznih društvih, ki bodo to želela. Razen tega pa je predvideno več tekmovalni, ki bodo razglašala dele namiznotenjskih sekcij. Društva bodo prirejala občinska tekmovalna ekip in posameznikov, kjer bodo smeli igrati vsi — člani in nečlani, predvsem pa so tudi okrajni turnirji in okrajna prvenstva. Okrajna prvenstva posameznikov in dvojic bo 27. novembra v Novem mestu, finala okrajnega prvenstva pa bo 18. decembra v Krškem. Niso še določeni datum okrajnih turnirjev in okrajnega finala za Jugoslovanski kup!

LETOS PRVIČ ZA JUGOSLOVANSKI KUP!

Tekmovalne za Kup FLRJ bo letos prvič izvedeno. Tu je pričakovano, da bo množičnost in na tem, da bi ženski namizni tenis izenačil z moškim. Doslej se je namreč dogajalo, da se je tekmovalcem v posameznih društvih nastopale pečlanske ekipe (3 moški in 2 ženski), bomo dosegli, da bodo društva v pripravah za tekmovalne teniskim članom ekipe posvetili vsaj tako pozornost kot moškemu. Komisija pri OZ Partizana je hkrati tudi svetovlaja vsem društvom, naj sestavijo in pripravijo čimveč kombiniranih ekip (3 moški + 2 ženski), ki bodo tekmovalne za Kup FLRJ. Od števila prijavljenih ekip je odvzelo, ali bo okraj prejel nagrado NTKS ali ne. Po sklepu komisije bi se morebitna nagrada republiške zveze razdelila v obliki rekvizitov med društva, ki bodo prijavila več ekip in bi tako pripomogla, da okraj prejme nagrado. Pripominjamo še, da v tem množičnem tekmovalju lahko nastopajo tudi ekipe šol, JLA, delovnih kolektivov, družbenih organizacij itd.

O uspehu akcije za čim večjo množičnost in o tekmovalju za Jugoslovanski kup bomo še poročali.

Letošnji »Tek po ulicah Novega mesta«

Tradicionalni tek po ulicah Novega mesta dobiva iz leta v leto večji pomen. Reč je, da letos niso nastopili tekmovalci izven meje našega okraja (razen Stamejčiča), smo pa vendarle z domačimi tekmovalci povsem zadovoljni. Dobro bi bilo, če bi organizatorji tekmovalne razporeditve, da bi se na njem srečali vsi naši atleti, ki bi tako zaključili letošnjo sezono.

Oba zmagovalca — Hudetova kakor Derganc — se nista preveč trudila, saj sta veljala za favorita; zavedajoča se tega, sta z lahkoto zmagala. Za vsa ostala mesta je bil boj precej oster in je prinesel pričakovani užitek. Zmagovalca so prejeli prehodno pokal občinskega ljudskega odbora Novega mesta iz rok predsednika TVD Partizana Novega mesta tovariša Damila Kovačiča.

Rezultati: ženske — 999 metrov: 1. Hudec Mirna (Novo mesto) 1,55; 2. Goršič Joža (Novo mesto) 1,58; 3. Barbič M. (Novo mesto) 1,30. Moški; 1200 metrov: 1. Derganc Branko (Novo mesto) 3,28; 2. Stamejčič Bera (Ljubljana) 3,28; 3. Span Pavel (vajenska šola) 3,16.

Športni aktiv, Birčna vas 3:0, Mirna peč: Pionir 0:0, Otočec: Pionir 2:0.

Pokal: tokrat na Otočec

V okreju imamo izredno ugodne pogoje za hiter razvoj malega nogometa.

V počastitev občinskega praznika je bil turnir v malem nogometu od četrtka 27. oktobra do nedelje 30. oktobra. Za zmagovalca turnirja je daroval Občinski ljudski odbor prehodni pokal. Vse dneve je bilo zelo živahno na Loki, gledalci, ki jih ni manjkalo, so hrabril in vihteli moči igralcem. Za turnir se je prijavilo večje število ekip, nastopilo pa jih je še šest, vsakek vse trije ba omenili igralce Otočca, ki so bili med najboljšimi in so si zasluženo priborili prvo mesto. Najbolj disciplinirani in borbeni pa so bili igralci iz Mirne peči, ker niso igralce vse ekipe, ki so se prijavile, je vsaka ekipa igrala z vsako, zato se je turnir zavlekel za en dan.

Srečanja so se končala takole: Pionir: Straža 0:0, Otočec: IMV 2:1, Birčna vas: Pionir 3:0, IMV: Birčna vas 0:0, IMV: Pionir 4:0, Mirna peč: Otočec 0:0, Otočec: Straža 0:0, IMV: Mirna peč 3:0, Straža: IMV 3:0, Otočec: Birčna vas 1:0, Mirna peč: Straža 0:0, Birčna vas: Saraža 3:0, Mirna peč: Birčna vas 2:0, Mirna peč: Pionir 0:0, Otočec: Pionir 2:0.

Rezultati tekmovalni: SD »Pionir« — moški 833 krogov; SD »Pionir« — ženske 713 krogov; SD »Zeleznikar« 699 krogov; SD »Vinko Paderšič« 679 krogov; SD »Novoteles« 541 krogov.

Najboljši posamezniki družin: SD »Pionir« — moški: Kos Marjan 101 krogov; SD »Zeleznikar«: Cirilija Jože 150 krogov; SD »Vinko Paderšič«: Primož Jankič 133 krogov; SD »Pionir« — ženske: Tomše Cvetka 164 krogov; SD »Novoteles«: Katerina Anton 144 krogov.

Uspesni prvaki in novi nosilci prehodnega pokala je SD »Pionir« — moški. Pohvalna vredna je ženska ekipa SD »Pionir«, saj je v moški konkurenci zasedla drugo mesto. Rezultati posameznih strelcev: 1. Tomše Cvetka — 164 krogov; 2. Ribič Jožica — 150 krogov; 3. Dežman Anica — 149 krogov; 4. Slavica Anica — 141 krogov in 5. Bavdek Majda — 139 krogov.

KK Pionir: 438 kegljev

Preto kolo kegljaške lige klubov Novega mesta je bilo v preteklem tednu najbolj zanimivo v šahovskem delu tekmovalca. Člani prve ekipe kluba Pionir so po doketih krizi v moštvi, ki se je pokazala v nizkih rezultatih, v derby srečanju z drugo ekipo na domačem igrišču v Bršljini, zmagali odlično in dosegli rekordni rezultat na tej sferi. Pravo presenečenje so privedli kegljači kluba Novoteles, ki v tem tekmovalnem tekmu so zmagali z rezultatom Pionir 1 : Pionir 2 438:331. Zmagalci so: Pionir 1: 381, Pionir 2: 331. Odlični rezultat so v povratni tekmi s KK Pionir dosegli članice KK Pionir na Vrhovnikovem igrišču.

Ne jezite se, če v trafikah ali v zadruzi znanjka DOLENJSKEGA LISTA — raje si ga še danes naročite na svoj naslov!

PATOLOŠKO MUTIRANJE GLASU

Normalno mutiranje ali premena glasu se izvrši v dobi spolnega dozorevanja, ki se posebno pri fantih kaže navzven z oblikovanjem večjega jabolka na grlu. To anatomsko spremembo glasu se vrše tako hitro, da se jim ne morejo prilagoditi. Funkcije centralnega živčnega sistema, zato nastane neprirodno in kolebljiv glas, ki niha med visokimi in nizkimi toni. To traja samo nekaj časa, potem se glas uredi in dobi značilno moško ali žensko barvo in ustrezajočo višino.

Ce je mutacija nepravilna oziroma če takrat glas preveč obremenjujemo z govorom ali petjem, se more mutacija podaljšati ali pa se sploh ne izvrši, zaradi česar nastane otročji, nerazvit glas.

MOTNJE PIRIBRANJU IN PISANJU

Nekateri otroci imajo velike težave pri pisanju in branju in se ju z običajnim postopkom v šoli ne nauče. Teh motenj je več vrst in sicer je najtežja aleksija, to je nesposobnost za branje, in agrafija, nesposobnost za pisanje. Pri teh motnjah tvorijo večino duševno manj razviti otroci, je pa tudi precej normalno razvitih s temi motnjami, ki v drugih predmetih dobro napredujejo.

JECANJE

Jecanje je zelo resna in običajno zelo trdovratna govorna motnja, ki je v tesni povezavi z vsem organizmom človeka, z njegovim načinom življenja, z njegovimi odnosi do soljudi in le-teh do njega.

Izpolnili so vsa pričakovanja!

XIV. novomeško-ljubljanska MDB »Milka Kerin«: šestkrat udarna, štirikrat pohvaljena in enkrat posebej pohvaljena brigada na avtomobilski cesti

V četrtek dopoldne se je z avtomobilske ceste bratstva in enotnosti vrnila XIV. novomeško-ljubljanska MDB »Milka Kerin«, ki je delala v Gradeliški klisuri. To je bila letošnja zadnja brigada, ki pa je pri svojem delu dosegla izreden rezultat. Kar je najvažnejše pa je to, da so se dekleta in fantje vrnili zadovoljni, saj se jim je nudilo vse tisto, kar so jim mladinska vodstva pri agitaciji obljubila. V Novem mestu so brigadirjem pripravili prisrčen sprejem. Po besedah predstavnika mladinskega komiteja, ki se jim je zahvalil za poštovno delo, so brigadirji obljubili, da bodo med svojimi tovariši širili glas o mladinskih brigadah. Brigade bodo predstavili v takšni luči kot to zaslužijo. Večina brigadirjev je hkrati izjavila, da bi se želeli ponovno udeležiti dela v brigadi. Mlada brigadirka iz Mokronoga nam je rekla: »Kdor gre v brigado, ta želi iti ponovno!«

S tem so za mladino novomeškega okraja zaključene letošnje akcije. Le v mislih bodo sodelovali s tistimi mladinci, ki bodo delali do konca. Njim so zapuili skrivno željo: »Tovariši, zavedajte se, da cesta mora biti odprta do dolocenega roka!«

Mariskateri brigadir je ob odhodu rekel: »Na svidenju! Drugo leto se ponovno srečamo ob zeleni Moravi, na drugem delovnem mestu, a stari znanci! Zdravila nas je avtomobilska cesta!«

Š. Partizan, Straža 5
6. Sindikalna podr. Pionir 2

Prehodni pokal je za leto 1960 osvojil Partizan z Otočca ob Krki. Čestitamo mu in upamo, da se bo tudi v prihodnjih srečanjih dobro odrezal.

Zaključiti: Mali nogomet se je uveljavil

V ATOMSKI RAKETI NA LUNO

PRIPREJENO PO FAN TASTIČNI ZGODBI R. O. FOHLERJA

Dve domači iz Kanižarice

KAKO JE RUDAR JANEZ POTOLAZIL SVOJO ZENO

Janez je odšel od doma "ilegalno" in se s svojim stari...

in učil plavati črve in koblice. Nekateri dan je ulovil malo, poredkoma malo več...

Nekega dne pa je imel izreden lov. Med metanjem se mu je trnek zasadi v izredno trdno meso...

In kakšna riba je bila to? — Jožetovo stegno!

Šumadija brez gozdov

Šumadija pomeni kraj, pokrit z gozdovi (šumami). Tudi kdor to valovito pokrajino v Srbiji vidi danes iz letala ali s kaknega višjega hrba...

Vesten poštar

Za časa prve srbske vojne je starešina vojne pošte v Boru Ivan Stojanović zaslovel z dejanjem, ki mu v poštni službi res ni kmalu primere.

Rudar Jože se je vpisal med ribice. Rudar Jože je postal ribič. Prav potrpežljivo in vztrajno je namakal trnek v Doblječno

V vsako hišo našega okraja: DOLENJSKI LIST

13. — Svoj poskusni polet v stratosfero okrog Zemlje in šolski polet za mostovo v jonostreru je atomski raketa AR3 odlično prestala.

14. — Inž. Ron seveda ni vedel, kaj je menil Ilming s svojimi besedami. Pozabil je že nanje, ko je z velikim štabom svojih sodelavcev...

15. — Dolgo je opazoval okolico, vzel iz neke omare preostalo pilotsko obleko, z všitim očelom imenom, smuknil brž vanjo in se pripravil za vzlet.

NAFTA - naše črno zlato

Letos že 1 milijon ton — V proizvodnji nafte se bližamo evropskemu in svetovnemu povprečju

Ze sredi 19. stoletja so vedeli, da severne pokrajine današnje Jugoslavije skrivajo v svojih globokih slojih nafto.

črtno in na široko iskati nova nahajališča nafte. Čeprav smo imeli takrat še zastarele garniture za vrtnanje in smo bili brez zadostnega števila geofizikalnih aparatov in brez izkušenj...

Boki in Lokvah (Srbija) in v Filovcih (Slovenija). Pokazalo se je, da je Panonski bazen glede nafte najbogatejši.

ki je največja v Jugoslaviji. — Zaloga nafte v Stružcu in okolici cenijo na 25 milijonov ton. V zadnjem času so blizu vasi Lipovljani pri Novski (Hrvatska) odkrili nahajališča...

gočajo predelavo 1,1 milijon ton surove nafte na leto. Naše rafinerije danes že zadoščajo vsem domačim potrebam...

Domača nafta ima dobre lastnosti, je lahka, parafinozna in vsebuje zelo malo žvepla. Zato daje kakovostna goriva.

NAJBOGATEJŠI JE PANONSKI BAZEN

Po osvoboditvi smo hkrati z razvojem industrije začeli prizadevanje izkoriščati dotodanje izvore nafte in začeli nafto

Zavarovani proti alkoholu

Nova Zelandija velja za najbolj dolgočasno deželo na svetu. Okoli osmih zvečer ni skoraj nikogar več na ulicah.

Stara pogodba

georgij volodin

MODRI ŽAREK

NA CESTI NISI SAM!

NEKAJ OKROGLIH

VRASANJE

NETOČNO IZRAZANJE

HUD PADEC

Američani snemajo v Spantil film o Gultverju in njegovih potovanjih v deželo Liliputanov in velikanu. Režiser: Jack Sher...

NESPORAZUM

POZDRAV IZ PEKLA

NE POMAGA

Nemški tekmovalci Rosenbusch je s Tomosovim mopedom zasedel prvo mesto v skupini motorjev do 50 cm v Zahodni Nemčiji...

»Razumem, toda v nji je morda kaj koristnega.«

iz ostalih taborišč ob Labi, da bi tukaj slišali njihove želje po vrnitvi.

»No, natakaj, ali imate zabije krake?« je vprašal gost v restavraciji.

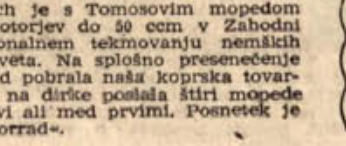
»Vrag te potcitraj, stari, spet si prišel nasekan domov!«

»Alj je mogoče, da Rusi tako ravnajo z izseljenimi ljudmi? Alj je to res?« je premljal Kurt.

Kurt je stopil pred starca. »Čujte, gospod... ne spominjam se več vašega imena... kako to, da ste še zmeraj tukaj?«

Kurt starca ni mogel najti, zato se je vrnil spet k drevesu. Pred mikrofon je stopil lepo oblečen možki. Z roko je naredil kretinjo, ki je pričala, da je dober, izkušen govornik...

Nemški tekmovalci Rosenbusch je s Tomosovim mopedom zasedel prvo mesto v skupini motorjev do 50 cm v Zahodni Nemčiji na vsakoletnem tradicionalnem tekmovanju nemških vozačev...

»Ves, sin, kadar si v družbi pa se ti zeha, moraš dati roko pred usta.«

»Poznal sem človeka, čistilca oken. Nekoč je umival okna na nekem nebatičniku — v petindvajsetem ali šestindvajsetem nadstropju. Nenadoma se mu je vrtilo v glavi in je telebnil z okna. In pomislil: dobil je le majhno bunko.«

»Zakaj je taborišče ograjeno? Zakaj se njegovi prebivalci ne smejo svobodno gibati po Berlinu?«

Kurt je odšel pred upravno poslopje in očasi zvil pol pešeni polj mimo barak. Zeleno pobarvane in stoječe v vrstah, so zavzemale veliko prostora.

V množici se je zasilal smeh in nejevoljno mrmranje. Kurtu se je nenadoma zazdelo, da je tega človeka nekje že videl.

»Saj nič ne pomaga! Nekaj časa sem jo dajal, pa sem vseeno zehal.«

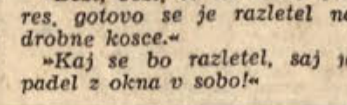
»Kaj se bo razletel, saj je padel z okna v sobi!«

»Kurt je odšel pred upravno poslopje in očasi zvil pol pešeni polj mimo barak. Zeleno pobarvane in stoječe v vrstah, so zavzemale veliko prostora.«

Kurt je odšel pred upravno poslopje in očasi zvil pol pešeni polj mimo barak. Zeleno pobarvane in stoječe v vrstah, so zavzemale veliko prostora.

Kurt je odšel pred upravno poslopje in očasi zvil pol pešeni polj mimo barak. Zeleno pobarvane in stoječe v vrstah, so zavzemale veliko prostora.

Zahodnonemška »BONN — baz — ali kako se lahko konča zahodnonemško oboroževanje...«

»Čudil se je, kako da je v taborišču zmeraj toliko prebivalcev. Menda ne dovajajo ljudi

Kurt je odšel pred upravno poslopje in očasi zvil pol pešeni polj mimo barak. Zeleno pobarvane in stoječe v vrstah, so zavzemale veliko prostora.

Kurt je odšel pred upravno poslopje in očasi zvil pol pešeni polj mimo barak. Zeleno pobarvane in stoječe v vrstah, so zavzemale veliko prostora.